

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-PRO

Onderwerp

Vaststellen Lichtleidraad Binnenstad Deventer

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2019-000433	<input checked="" type="checkbox"/> B & W	02-04-2019
Datum	22-02-2019	<input type="checkbox"/> Raad	--
Programma:		<input type="checkbox"/> Burgemeester	--
03 Leefomgeving		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Rorink		- Burgemeester	- Weth. Kolkman
		- Weth. Grijsen	- Weth. Rorink
		- Weth. Verhaar	- Weth. Walder

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
<input type="checkbox"/> Akkoordstukken	--	<input checked="" type="checkbox"/> Openbaar	02-04-2019
		<input type="checkbox"/> Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
ambtelijk opdrachtgever	25-03-2019	<input type="checkbox"/> adj.secr.	--
wethouder	26-03-2019	<input checked="" type="checkbox"/> gem.secr.	26-03-2019
regiemanager	25-03-2019	BIS Openbaar	
wethouder	25-03-2019	Status	Definitief2019-04-03

Bijlagen

Lichtleidraad Binnenstad Deventer - Definitief

B & W d.d.: 02-04-2019

Besloten wordt:

- 1 De Lichtleidraad Binnenstad Deventer vast te stellen als richtlijn voor het ontwerp en de inrichting van de openbare ruimte voor de binnenstad van Deventer;
- 2 De uitgangspunten en de denklijn van de Lichtleidraad Binnenstad Deventer te gebruiken bij het nieuw op te stellen Beeldkwaliteitsplan Binnenstad;
- 3 de raadsmededeling vast te stellen;
- 4 de stukken aan te bieden aan de raad;
- 5 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

Op 1 juli 2016 hebben Philips Lighting en de gemeente Deventer een samenwerkingsovereenkomst getekend voor een innovatief partnerschap. De technologische mogelijkheden voor het gebruik van de openbare verlichting nemen snel toe. De gemeente Deventer wil hier graag op inspelen.

Bij de voorjaarsnota 2017 heeft de raad € 50.000 voor een masterplan/adviesplan voor de (openbare) verlichting ter beschikking gesteld.

Afgelopen periode is gewerkt aan dit adviesplan voor de (openbare) verlichting in de binnenstad van Deventer. Bijgevoegd ligt de uitwerking in 6 lichtprogramma's, de Lichtleidraad Binnenstad Deventer, voor ter vaststelling.

De Lichtleidraad is een aanvulling op de ontwikkelde visie en de uitvoeringskaders voor de verlichting in de binnenstad. De Lichtleidraad neemt de ontwikkeling van moderne technologieën en huidige inzichten specifiek mee.

In deze Lichtleidraad wordt op hoofdlijnen onderscheid gemaakt in twee aspecten:

1. Functionaliteit
2. Beleving

Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat is een leidraad te hebben voor het ontwerp en de inrichting van de openbare ruimte in de binnenstad rondom verlichting.

Dit om de economische vitaliteit en aantrekkelijkheid van de binnenstad op een authentieke, eigenwijze en vernieuwende manier te stimuleren.

Kader

- Voorjaarsnota 2017
- Beeldkwaliteitsplan Beschermd Stadsgezicht Deventer 'Kwaliteit voor ogen'
- visie "Deventer aanlichting bijzondere objecten 2003
- "Deventer Lichtmasterplan - Lighting View Studio DL
- Uitvoeringskaders openbare verlichting 2013
- De Visie Leefomgeving

Argumenten voor en tegen

Voor

Door het vaststellen van de Lichtleidraad kunnen we nieuwe technologieën op het gebied van verlichting beter benutten. Deze technologieën bieden de mogelijkheid in te spelen op functionele veranderingen. De openbare verlichting kan hiermee dynamisch worden. In de Lichtleidraad zijn verschillende scenario's uitgewerkt voor de binnenstad.

De Lichtleidraad geeft richting om meer te kunnen sturen op de beleving van de openbare ruimte. De belevingskant van verlichting biedt een volledig nieuw speelveld. Door nieuwe technieken kan de openbare verlichting nog meer ondersteunend zijn aan de vitaliteit van de binnenstad.

Sterker, wellicht kan de openbare verlichting onderdeel uitmaken van de vitaliteit. De belevingskant van de openbare verlichting heeft namelijk als doel dat de verblijfsduren van bezoekers aan de binnenstad van

Deventer verlengd (kunnen) worden en dat de beleving van de mensen in de binnenstad positief is. Hierbij wordt de balans gezocht tussen nieuw en oud (de historische binnenstad).

Tegen

De mogelijkheden van de huidige technologieën en inzichten zijn al veel verder dan onze formele beleidskaders. Formeel wijkt deze Lichtleidraad (op onderdelen) af van het beeldkwaliteitsplan en het aanlichtingsbeleid binnenstad (hoofdstuk 6 in de Welstandsnota). Het beeldkwaliteitsplan zal in 2019 / 2020 worden aangepast.

Extern draagvlak (partners)

De Lichtleidraad is met enkele belanghebbenden besproken.

De eerste reactie op de Lichtleidraad vanuit SDBM is positief.

Het plan is ook voorgelegd aan de PAR (Planadviesraad). Zijn advies luidde:

'De PAR is positief over de presentatie, de zorgvuldige analyse en de vernieuwingsslag voor de verlichting in de binnenstad van Deventer.

De leidraad is geen ontwerp, maar een structuur als onderlegger voor het maken van beleid waarna een ontwerp gemaakt wordt dat uitgevoerd kan gaan worden.

Een integraal verlichtingsplan dient dan als uitgangspunt voor het bijstellen van het toetsingskader waarin een bijdrage wordt geleverd aan de ruimtelijke kwaliteit van de binnenstad Deventer.

Bescheidenheid is een belangrijke waarde voor de verlichting in de binnenstad. Het is goed dat wordt aangegeven wat waar kan, maar ook waar iets niet kan of gewenst is. Aandachtpunten zijn: waar ligt de regie rol, vermijd ongewenste zaken, combineer of integreer de tijdelijke, feest- en reclameverlichting in de leidraad. De PAR kijkt uit naar het vervolg van het proces en het verder uitrollen en uitwerken van de leidraad'

Financiële consequenties

Het vaststellen van de Lichtleidraad Binnenstad Deventer zelf heeft geen financiële consequenties.

Om uitvoering te kunnen geven aan de Lichtleidraad is plusminus 5 miljoen euro nodig. Op dit moment is er geen separaat budget beschikbaar. Vooralsnog gaan we ervan uit dat we de uitvoering meenemen bij regulier onderhoud en projecten (werk met werk maken). De uitvoering zal op deze wijze een behoorlijk aantal jaren in beslag nemen.

Aanpak/uitvoering

De Lichtleidraad heeft betrekking op de binnenstad. In de binnenstad is het beeldkwaliteitsplan van toepassing. Wijzigingen in de openbare ruimte zullen formeel getoetst worden aan het huidige kader. Daarnaast is er het aanlichtingsbeleid binnenstad (hoofdstuk 6 in de Welstandsnota).

Met De Lichtleidraad zoals het er nu ligt gaan we op onderdelen een andere koers varen dan voorheen. Zo wordt het aanlichtingsbeleid uitgebreid, hanteert de Lichtleidraad een andere gebiedsindeling en voegt de Lichtleidraad een wezenlijk nieuw programma toe; sfeervolle rustpunten.

Nadat het college de Lichtleidraad heeft vastgesteld zal er nog een afweging moeten worden gemaakt over hoe de Lichtleidraad een integraal onderdeel van het beeldkwaliteitsplan kan worden. Dit kan betekenen dat er nog aanpassingen aan de Lichtleidraad nodig zijn (denk aan de stap van leidraad naar toetsingskader).

Vooruitlopend op o.a. het formele nieuwe beeldkwaliteitsplan zal voor de verlichting de Lichtleidraad Binnenstad Deventer als richtlijn voor de inrichting en het ontwerp van projecten in de binnenstad fungeren. Bij strijdigheid met bestaand beleid zal separate besluitvorming nodig zijn.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp Vaststellen Lichtleidraad Binnenstad Deventer

**Mededelingennr
Team**

DEV-PRO

**Portef.houder
BenW-besluit d.d.:**

Weth. Rorink
--

1. Inleiding: waarom deze mededeling

Bij de voorjaarsnota 2017 heeft de raad € 50.000 voor een adviesplan voor de (openbare) verlichting ter beschikking gesteld. Afgelopen periode is gewerkt aan dit adviesplan voor de (openbare) verlichting in de binnenstad van Deventer.

Bijgevoegd ligt de uitwerking in 6 lichtprogramma's, de 'Lichtleidraad Binnenstad Deventer', zoals vastgesteld in onze collegevergadering van 2 april 2019.

2. Kader

- Voorjaarsnota 2017
- Beeldkwaliteitsplan Beschermd Stadsgezicht Deventer 'Kwaliteit voor ogen'
- visie "Deventer aanlichting bijzondere objecten 2003
- "Deventer Lichtmasterplan - Lighting View Studio DL
- Uitvoeringskaders openbare verlichting 2013
- De Visie Leefomgeving

3. Kern van de boodschap

Bijgevoegd ontvangt u de Lichtleidraad Binnenstad Deventer ter kennisneming.

4. Nadere toelichting

Lichtleidraad Binnenstad Deventer

Programma locatieposters

Uitvoeringskader



Inhoudsopgave

Totstandkoming.....	3.
Visueel overzicht Programma's	4.
Leeswijzer - Locatieposters.....	5.
Leeswijzer - Uitvoeringskaders.....	6.
(programma 1.)	
Smart City Ready - Locatieposter.....	7.
Smart City Ready - Uitvoeringskader.....	8.
(programma 2.)	
Historie aanlichten - Locatieposter.....	9.
Historie aanlichten - Uitvoeringskader.....	10.
(programma 3.)	
Sfeervolle rustpunten - Locatieposter.....	11.
Sfeervolle rustpunten - Uitvoeringskader.....	12.
(programma 4.)	
Dynamisch winkelen - Locatieposter.....	13.
Dynamisch winkelen - Uitvoeringskader.....	14.
(programma 5.)	
Sympathieke entrees - Locatieposter.....	15.
Sympathieke entrees - Uitvoeringskader.....	16.
(programma 6.)	
Interactief cultuur - Locatieposter.....	17.
Interactief cultuur - Uitvoeringskader.....	18.

Colofon

Opgesteld door
Signify Nederland, Dick Rutten

Dit leidraad document is opgezet als onderdeel van het innovatief partnerschap tussen Signify en de gemeente Deventer.

Opdrachtgever
Gemeente Deventer

Op 1 juli 2016 hebben Signify en de gemeente Deventer een samenwerkingsovereenkomst getekend voor een innovatief partnerschap. De technologische mogelijkheden voor het gebruik van de openbare verlichting nemen snel toe. De gemeente Deventer wil hier graag op inspelen. Daarom heeft zij Signify gevraagd om met een adviesplan voor de (openbare) verlichting in de binnenstad van de gemeente Deventer te komen.

De rol van licht voor de binnenstad

Licht in de openbare ruimte is structureel toegepast vanuit het sociale veiligheid perspectief. In het kernwinkelgebied zijn ook de vele voorbeelden van de communicatieve mogelijkheden met lichtreclames en etalages te zien. Iets minder opvallend is de sterke mate waarin het licht de sfeer van het gebied kan bepalen, levendig en vrolijk of juist sober of zelfs griezelig.

Enkele belangrijke innovatie onderwerpen vanuit het perspectief 'licht':

- Dynamisch licht: de stad komt tot leven
- Interactiviteit en licht: kans en bedreiging
- Smart city: de toekomstbelofte met data en algoritmes
- Duurzame oplossingen



Koppel licht, op een harmonieuze wijze, aan het DNA van de binnenstad Deventer

Als schrijvers van deze leidraad, met een achtergrond vanuit de Innovatieve lichtmarkt, zijn de twee belangrijkste uitdagingen:

- Wat is dan die DNA van de binnenstad van Deventer?
- Hoe te zorgen voor een harmonieuze beleving op straat, die aanhaakt op deze DNA?

Er zijn vele bronnen om informatie in te winnen, allereerst gewoon eens rondwandelen door de stad bij dag en bij nacht, wat valt er op? Daarnaast zijn er de bestaande gemeentelijke documenten: Beeldkwaliteitsplan, Reclamebeleid en reeds ontworpen lichtplannen. En eigenlijk de belangrijkste informatiebron: de vele dialogen met de vele verschillende enthousiastelingen, projectleiders, stedenbouwkundigen, etc.

Bestuurlijke thema's & publieke betrokkenheid

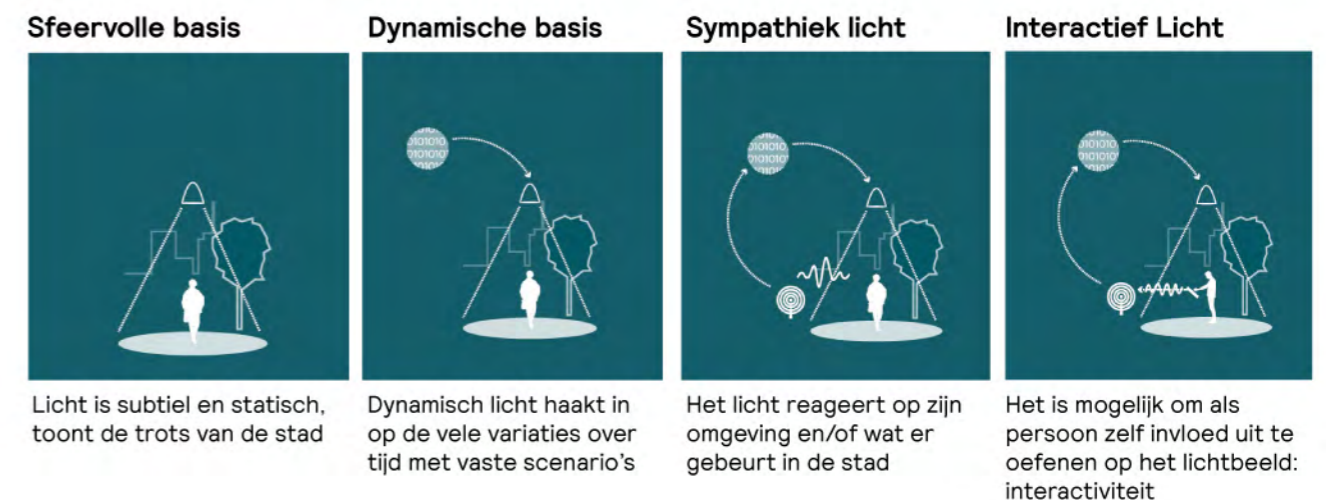
Dit is de kapstok waarmee wordt gezocht naar een veelzijdig lichtadvies op alle facetten waarop licht kan bijdragen aan de binnenstad. De bestuurlijke thema's komen vanuit vier pijlers: Omgeving, Cultuur, Sociaal en Economisch. Bij iedere pijler kan licht op verschillende manieren bijdragen aan bestuurlijke doelstellingen en wensen. Bijvoorbeeld het gebruiken van lichtoplossingen om mensen op straat meer met elkaar te verbinden door interacties te stimuleren.

De kapstok van de publieke betrokkenheid kijkt juist vanuit de omgekeerde richting, de mensen op straat. Hoe ervaren mensen op straat een lichtbeleving? Juist door deze vier verschillende niveaus van beleving goed te doseren over het centrum zorgen we voor die harmonie in de lichtbeleving, soms sfeervol subtiel maar tegelijk ook af en toe met verwondering en levendigheid.

Licht gekoppeld aan bestuurlijke thema's



Publieke betrokkenheid van licht:





Smart City Ready
lichtprogramma 1

RATP, Bus stop of the future, Paris, France
Design: Marc Aurel

Public Safety

Eindhoven



voorbeeld



Historisch karakter aanlichten
lichtprogramma 2

Centrum Bent



Historische accenten
Kleine maar belangrijke objecten

Referentiebeeld: St. Maas, FR

voorbeeld



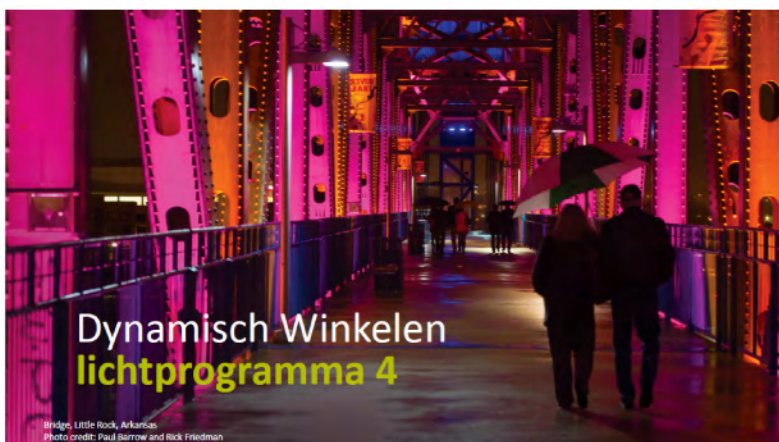
Sfeervolle Rustpunten
lichtprogramma 3



Als geheel op een voetstuk zetten
Met een totaalplan licht per rustpunt
Gebalanceerd
Warm
Levendig
Groen

Referentiebeeld: Conkruisplan Emmen

voorbeeld



Dynamisch Winkelen
lichtprogramma 4

Bridge, Little Rock, Arkansas
Photo credit: Paul Jarrow and Rick Friedman



Slimme Horeca oplossing
Veelzijdig sfeervol & Veilig

referentiebeeld: Centrum Heerlen

voorbeeld



Sympathieke Entrees
lichtprogramma 5



Sympathieke Entrée & Rustpunt
Keizerstraat

voorbeeld



Interactief Cultuur
lichtprogramma 6



Creëren boeiende beleefstad:
Lichtobject/kunstobject tijdelijk of mobiel

voorbeeld

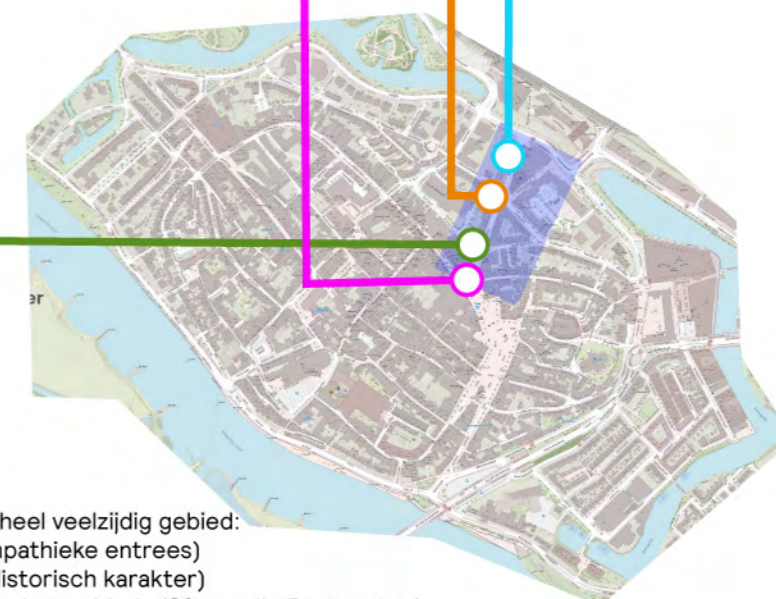
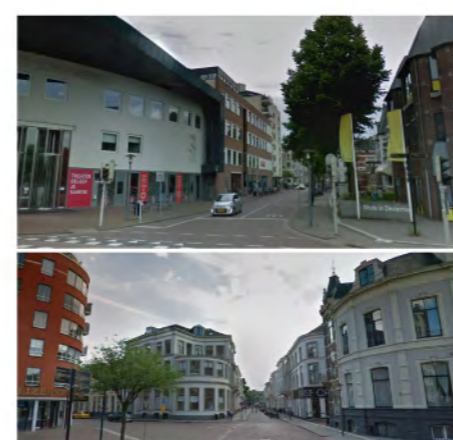
Doel van de locatieposters

De zes verschillende lichtprogramma's beschrijven een algemeen gedachtegoed, een soort lichtfilosofie. Als we dit gedachtegoed vervolgens uitrollen over de verschillende locaties in de binnenstad ontstaat een gedetailleerder beeld van het programma's en de effecten op de binnenstad.

De komende pagina's bevatten posters per programma, bedoeld om te drukken op A3-formaat of groter. Per programma zijn voor verschillende locaties het gedachtegoed omschreven zoals deze op het moment van schrijven leven bij het kernteam licht.

Juist door de variatie aan gebieden ontstaat een beter beeld van de gewenste sfeer en beleving binnen het programma. Vervolgens kan er bij een locatie op deze posters gekeken worden welke programma's daar spelen. Want op 1 locatie kunnen meerdere programma's tot uiting komen.

Daarnaast is een uitvoeringskader pagina toegevoegd, waarin wordt omschreven welke concrete elementen er gewenst zijn binnen de verschillende programma's

Voorbeeld: Keizerstraat locatie

Dit gebied is in 2018/2019 actueel en ook meteen een heel veelzijdig gebied:
 Het is het grootste en veelzijdigste entreegebied (Sympathieke entrees)
 De gevels vallen binnen een collectieve gevels uitrol (Historisch karakter)
 Het kruispunt (de 6-poot) is een sfeervol rustpunt voor het gebied. (Sfeervolle Rustpunten)
 En bij de vervanging van de openbare verlichting (19e eeuwse ring, modern binnenstedelijk) (Smart City Ready)

De opzet van de zes lichtprogramma's is het resultaat volgende op de oorspronkelijke vraag: Hoe kan met lichttoepassingen worden bijgedragen aan het verlengen van de verblijfsduur van bezoekers van de binnenstad van Deventer?

Dit document is een holistische blik op de kansen die licht te bieden heeft en plaatst deze kansen in de context van de binnenstad van Deventer. Dit betekent ook dat een kaderomschrijving geen exacte lijst gaat worden van specificaties waaraan een nieuw ontwerp moet gaan voldoen. Het kader van uitvoering kan ook een ontwerpproces met aandachtspunten omschrijven, zodat de toepassing van licht in het projectproces goed zijn overwogen.

Het algemeen uitvoeringskader-risico, welke we vroegtijdig willen voorkomen: Onbenut gelaten lichtkansen door ontoereikend budget en tijd voor uitvoering: "werk het plan maar sober en doelmatig uit".

Opstartstappen:

Bepaal welke programma(s) van toepassing zijn binnen het deelproject

Altijd in een vroeg stadium de kansen inzichtelijk maken met een "Kickoff Licht Scoping"

Volg de voorgeschreven "Uitvoeringskaders"

Toetsing lichtconcepten in de binnenstad

Bij de lichtprogramma's is een kader omschreven waarop getoetst kan worden of toekomstige lichtplannen voldoen aan de intenties binnen de lichtleidraad binnenstad Deventer. Het kader geldt per programma en bevat:

Hard Kader

De elementen rondom de licht specificatie die vaststaan als standaarden. Het harde kader geeft toetsingscriteria waaraan een lichtproject moet voldoen binnen een programma.

Soft Kader

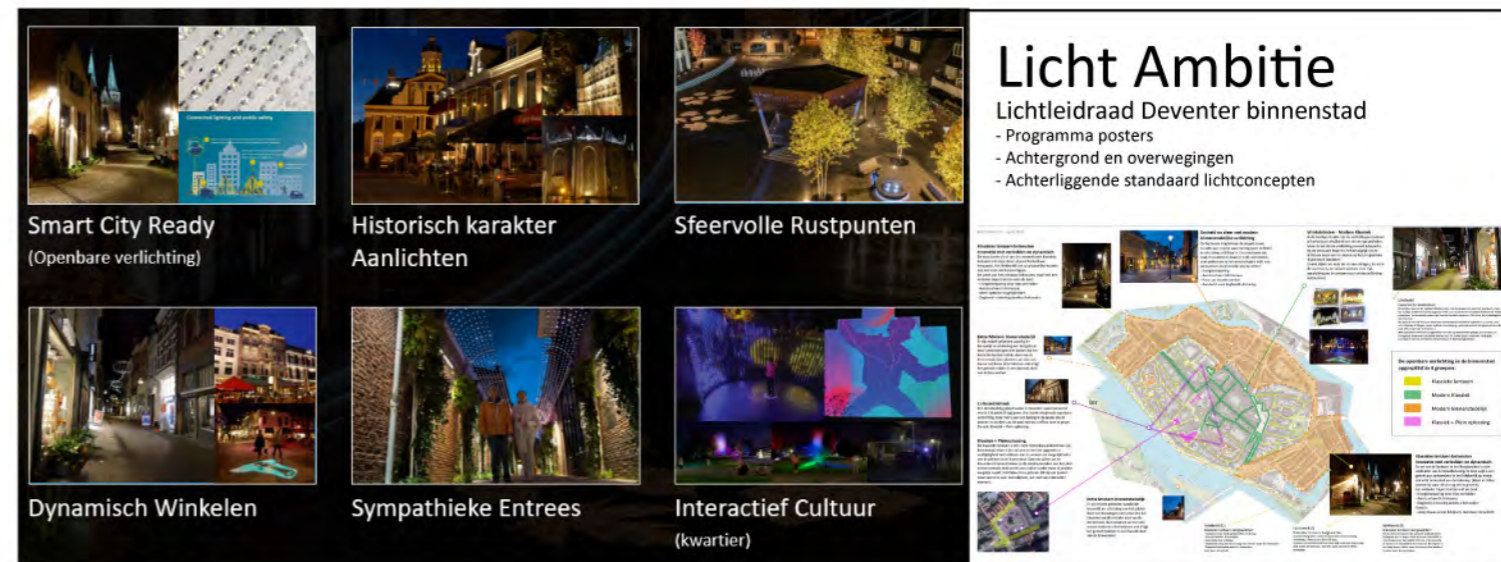
Helaas is de ambitie ook vaak ruim te interpreteren, het is op hoog niveau niet mogelijk om heldere specificaties vast te leggen. Maar er is wel degelijk een kader waarop een concept moet aanhaken en bijdragen. In het softe kader omschrijven we het beoogde doel, en welke kernpunten in een toelichting moeten worden beschreven om aan te tonen dat het lichtconcept past in het lichtprogramma kader.

Toetsingsproces

Een toelichting in welke fases (2-4 in diagram hiernaast) van een project een toetsing wenselijk is of zelfs verplicht.

Uitvoering belemmerende risico's

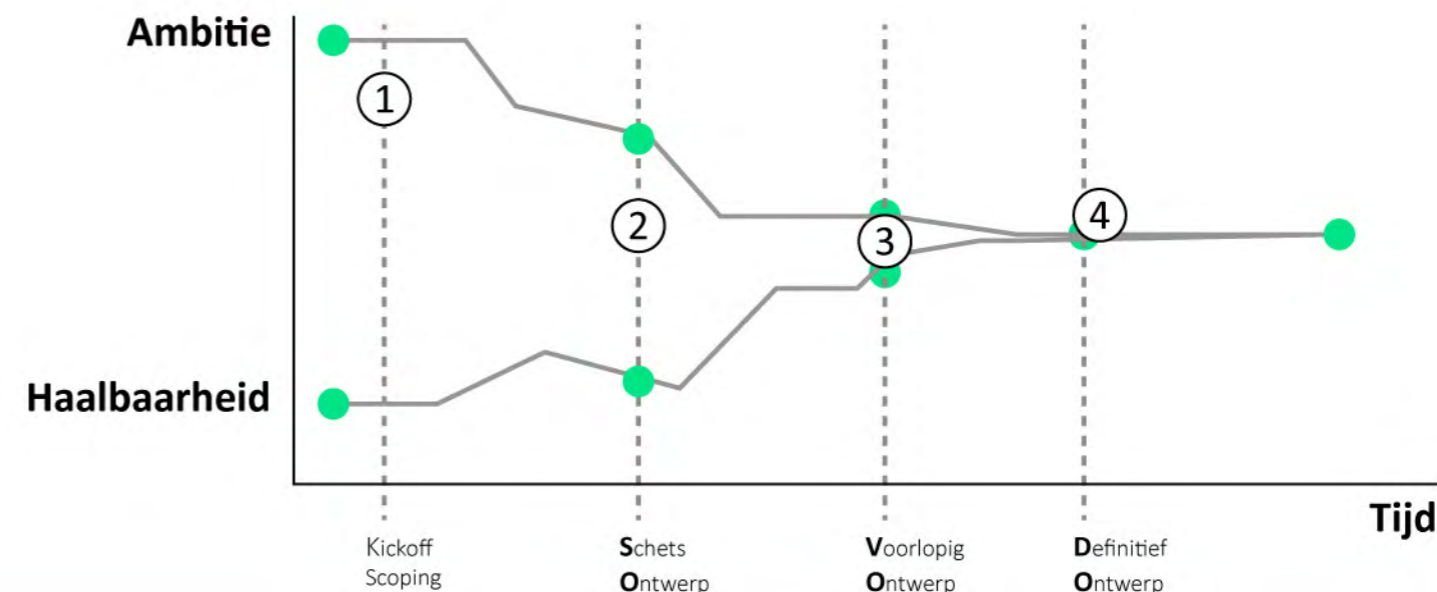
Wat zijn de grootste beoogde risico's welke vooruit te verwachten/benoemen zijn? Dit zijn belangrijke aandachtspunten welke een goede uitrol van de leidraad programma's kunnen belemmeren.



Deelprojecten in de binnenstad

Uitvoeringsproces

Met de uitrol van de licht programma's zal licht altijd een integraal ontwerp onderdeel van de totale openbare ruimte zijn. De ambitie is hoog en per case zal men de balans moeten zoeken tussen ambitie, haalbaarheid en tijd. We willen extra benadrukken dat stap 1: 'Kickoff Licht Scoping' niet moet worden overgeslagen. De vervolgstappen volgen daarna het reguliere projecten proces.



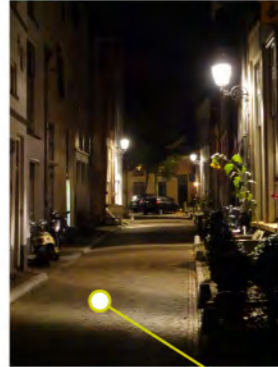
Structurele uitrol van duurzame innovaties met historisch behoud

**Klassieke lantaarn vorm behouden
Innovatie met verledden en dynamisch**

De structurele uitrol van de conventionele klassieke lantaarn is in deze delen al goed herkenbaar toegepast. Het lichtbeeld laat op plaatselijke locaties nog wel eens wat kansen liggen.

De vorm van het armatuur behouden, maar wel een verbetertraject starten met als doel:

- Energiebesparing door slim verledden
- Aanstuurbare lichtniveaus
- Meer optische mogelijkheden
- Dagbeeld uitstraling absoluut behouden



Eenheid en sfeer met modern binnenstedelijke verlichting

De buitenste ring binnen de singels is een variatie aan straten waar nu nog geen eenheid in uitstraling zichtbaar is. De armaturen zijn vaak verouderd en daarom is dit een interessant gebied om in het renovatieplan echt een innovatieve en sfeervolle stap te zetten:

- Energiebesparing
- Aanstuurbare lichtniveaus
- Focus op visuele comfort
- Aandacht voor dagbeeld uitstraling

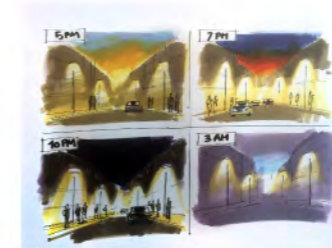
Winkelstraten - Modern Klassiek

In de huidige situatie zijn de verlichtingsarmaturen al herkenbaar afwijkend van de overige gebieden. Maar de rol die de verlichting vervult is beperkt. Bij dit renovatietraject is het belangrijk om de lichtbron keuze aan te sluiten op het programma: 'Dynamisch Winkelen'. Daarin kijken naar de rol van etalages, de rol in de nachturen, de variatie in wensen over tijd en aansluiting om de wensen voor winterverlichting (extra sfeer)



**Lichtbeeld
Dynamische winkelstraat**

De posities waarop de huidige lichtelementen zijn toegepast zijn goed als startpunt, maar het huidige lichtbeeld is nietszeggend. Sterk is de repetitieve herkenbaarheid van de heldere armaturen, die wezenlijk anders zijn dan de klassieke varianten: Dit is het kern winkelgebied van Deventer. De upgrade van dit lichtpunt moet een vernieuwend lichtbeeld opleveren op straat, met verschillende lichtlagen, zowel uniform als vlekkelig, welke dynamisch aangestuurd worden welk effect wanneer te ervaren is. (Het Dynamisch Winkelen programma richt zich op het bredere plaatje, de wanden, de etalages en eventuele extra sfeer elementen. Dit contactpunt is wel een belangrijk knooppunt voor de technische infrastructuur in beide programma's.



Extra Modern binnenstedelijk

Er zijn enkele gebieden waarbij de bouwstijl en uitstraling van het gebied door vernieuwingen niet passen bij het klassieke karakteristieke deel van de binnenstad. Daar worden dan ook mooie moderne alternatieven geplaatst, ook al ligt het gebied midden in een klassiek deel van de binnenstad.



Cultuurdriehoek

Een denkbeeldig gebied welke in Deventer vaker benoemd wordt. Dit gebied krijgt geen structurele afwijkende openbare verlichting. Maar de pleinen in dit deel van de stad vragen wel om een extra gelaagd lichteffect zodat de sfeer kan aanpassen aan het moment. Zie ook: klassiek + Plein oplossing.

Klassiek + Pleinoplossing

De klassieke lantaarn is een sterk herkenbaar middel voor de binnenstad, maar voldoet niet (ook niet na een led-upgrade) aan de wensen voor veelzijdigheid en levendigheid van de pleinen in de binnenstad. Daarom is het voorstel om de klassieke rol te benadrukken op de randen/wanden van het plein en het centrale deel wordt een podium welke meer diversiteit mogelijk maakt, in lichtbeeld en gebruik. Dit zijn de punten waar ruimte is voor levendigheid, evt. met een interactief element.



Extra Modern binnenstedelijk

Er zijn enkele gebieden waarbij de bouwstijl en uitstraling van het gebied door vernieuwingen niet passen bij het klassieke karakteristieke deel van de binnenstad. Daar worden dan ook mooie moderne alternatieven geplaatst, ook al ligt het gebied midden in een klassiek deel van de binnenstad.



Lichtbeeld (1)

- Klassieke lantaarn Bergkwartier:**
- Aandacht voor verticaal lichteffect in de kap
 - Visueel comfort is belangrijk
 - Geen kale leds zichtbaar
 - Wanduitstraling mag iets minder heftig, maar wel behouden
 - Dagbeeld uitstraling absoluut behouden
 - Lichtbeeld met meer strooilicht

Lichtbeeld (2)

- Klassieke lantaarn Bergkwartier:**
- Lichtverdeling recht onder de mast met een extra hoog lichtniveau: (Piek tussen 30 en 50 Lux).
 - In plaats van uniformiteit kiest deze wijk voor een kleine hoge piek onder de lichtmast, met een zacht strooilicht effect eromheen.

Lichtbeeld (3)

- Klassieke lantaarn Bergkwartier:**
- Bij een herontwerp van de optische kwaliteit is het belangrijk om te zorgen voor iets meer strooilicht in deze hoeken van het profiel. Dit is nu af en toe echt te donker om obstakels te kunnen zien. Het blijft een laag lichtniveau maar proberen de echte donkere hoeken te voorkomen.

Conflict...

- Geen oplossing met klassieke lantaarn:**
- Het komt soms voor dat een gebied TE donker is, en de klassieke lantaarns kunnen niet in de behoefte voorzien. Kijk dan eens naar bijna onzichtbare toevoegingen. Bijvoorbeeld de Freestreet overspanningsverlichting. Minusculen lichtbron, geen masten!

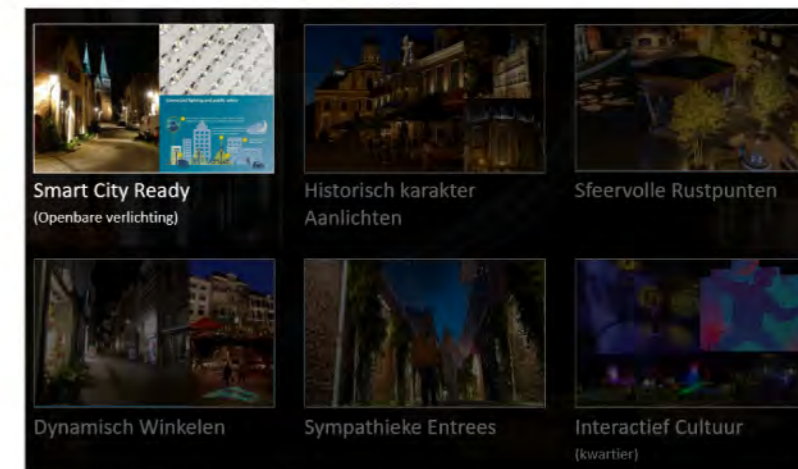
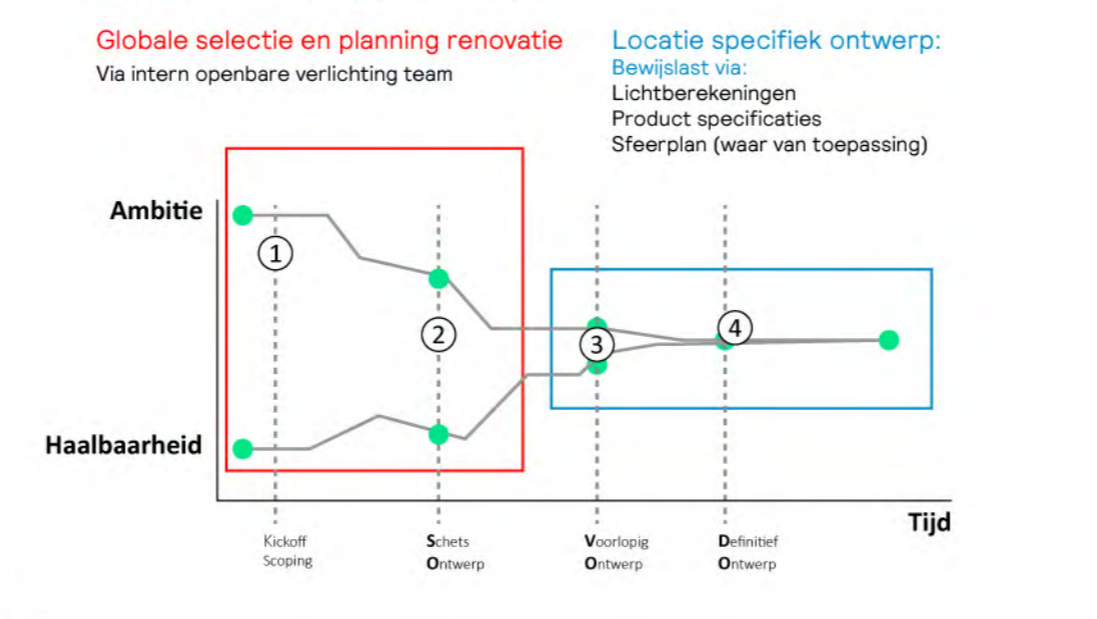
De openbare verlichting in de binnenstad opgesplitst in 4 groepen:

- Klassieke lantaarn
- Modern Klassiek
- Modern Binnenstedelijk
- Klassiek + Plein oplossing

Algemene uitgangspunten Smart City Ready:

- Ontwerp via een goed opgezet renovatieplan binnenstad, geen ad hoc vervanging. Dit zorgt voor eenheid en versnelde verduurzaming!
- Integreer digitale productdata in beheerplan: Servicetag[®] biedt nieuwe kansen
- Technische innovatie vraagt om snelle update van "Deventer_kwaliteitscatalogus_OVL_(2013)"
- Ontwerp een lichtplan voor een lichtniveau range: max-min niveau (Norm NSVV zit rond 60-70% van maximum)

Uitvoering en toetsingsproces



Beoogde uitvoering belemmerende risico's:

- Sfeerbeheer van licht, moet een landingsplek hebben in gemeente organisatie. Dit is een nieuwe tak van beheer
- De pleinoplossing biedt meer dan conventionele verlichting, maar vraagt daarom ook een extra investering bovenop standaard openbare verlichting kosten

Hard Kader: Smart City Ready

	Vormtaal	Lichttechniek	Connected & Dimbaar	Kleur op kaart
Klassiek	Deventer ontwerp posttop & wandmontage optie	- Led lichtbron renovatie noodzakelijk (duurzaamheid) - Lichtbeeld met hoog niveau recht onder de mast behouden (~30 Lux piek) - 3000K kleurtemperatuur - Gelijkmaticheid mag lager dan Norm - Toevoeging Emin waarde (Emin > 0.3)	- OLC via externe adapter (integratie past niet) - Lichtbron Dali dimbaar	
Modern Klassiek	Klassieke stijl posttop & wand montage	- Led lichtbron met comfort diffuser - Geen heldere led/lens systeem - 3000K kleurtemperatuur - Lichtniveau ontwerp range: 6-20 lux Egem	- OLC intern Connected naar IoT platform - Dali dimbaar armatuur	
Modern Binnenstedelijk	Modern binnenstedelijk posttop en opschuif model	- Led lichtbron met comfort diffuser - Geen heldere led/lens systeem - 3000K kleurtemperatuur - Lichtniveau ontwerp range: 2-6 lux Egem - Vaste RAL-kleur, mast en armatuur	- OLC intern Connected naar IoT platform - Dali dimbaar armatuur	
Plein oplossing	Multimast met: - Opschuif modern binnenstedelijk - Theatraal spots concept	- Ontwerp integraal met plein inrichting en gebruik! - 3000K kleurtemperatuur (opschuif) - Opschuif lichtplan -> hoge gelijkmatigheid (Norm) - Spots lichtplan -> contrastrijk sfeer plan - Wit+kleur lichtbron voor spots (IntelliHue [®]) lichtniveau ontwerp range: project afhankelijk - Vaste RAL-kleur, mast en armatuur	- Opschuif: OLC Connected naar IoT platform - Spots: e-DMX lichtshow design (snelheid en kleur) - Maatwerk aansluiting licht scenario's op platform	

Soft Kader: Smart City Ready

Klassiek + Pleinoplossing

De uitvoering van de Pleinoplossing in nieuw voor de stad. Daarom is het onmogelijk om nu al heldere eisen te stellen aan exacte vorm en specificaties.

Bij de uitwerking van een gebied waarbij de behoefte voor een pleinoplossing is aangewezen is dus ook behoefte aan een extra beargumentatie van het plan.

Bewijslast: Begeleidend schrijven Sfeerplan

- Daarin moet terugkomen:
- Integraal plan, hoe sluit dit ontwerp aan op de omgeving?
Incl. Vormtaal/materialisering van de oplossing aansluiten in vorm bij eerdere pleinoplossingen?
 - Geselecteerde armaturen + product specificatie bijlage
 - Uitleg lichtontwerp: functioneel witlicht (opschuif modern binnenstedelijk)
 - Visuele representatie van het beoogde effect
 - Aandacht/plan voor gebruik na oplevering:
- Hoe wordt de sfeerlaag levendig gehouden over tijd?

Structurele aanpak voor het zichtbaar maken van historisch karakter

Landmarks Groot

Groot maatwerk lichtplan. Identiteit en oriëntatie zijn belangrijk, eenheid in stijl van het lichtplan tussen deze objecten. Object als geheel prominent aangelicht.

Landmarks Klein

De kwaliteit van het object is hoog, maar de omvang of locatie zijn veel lokaler en kleinschaliger. Het effect mag hier focussen op de kracht van de locatie. Alleen een beeldje, of alleen een entree portaal. Dat contrast maakt het spannender en kan een detail verhaal van Deventer vertellen. De gemarkeerde objecten op de kaart zijn een eerste voorstel, maar niet volledig, deze lijst mag groeien!

Historische gevels - standaard lichtplan

De binnenstad bevat vele individuele mooie gevels welke het verdienen om gezien te worden. Om dit wel subtiel te houden, en zonder onnodige lichthinder, is een technische basis uitwerking verlichting geadviseerd. Dit zorgt voor eenheid, en laat de gevels juist de diversiteit bepalen.

Collectieve gebieden

Dit zijn enkele gevelrij-en met historische kwaliteit waarbij het wenselijk is om ze als geheel aan te pakken. Voorkom op deze locaties een gatenkaas aan wel/niet verlicht, en faciliteer de weg naar een collectieve invulling.

Collectief: Nieuwe Markt
Dit kleine geveldeel op het kruispunt is een echte sfeerbepaler. Het is ook een knooppunt in routes tussen de IJssel-entree en de rest van het centrum. Collectieve aanlichting van deze gevels is de enige wijze om het gehele blok te laten stralen, in plaats van individuele contrasten en uitingen.



Klein: gevel Gilde hotel
Deze uitgesproken gevel zit op de bredere Nieuwstraat, op een kruispunt. Vandaar dat de zichtlijnen goed zijn en dit een mooi klein landmark accent kan worden.
- Focus op de topgevel centraal



Klein: Geert Groote Huis
Deze glazen ruimte is belangrijk voor de identiteit van het Lamme van Dieseplein, maar na sluiting is het donker en valt het hele plein in het duister. Zorg voor een subtiel herkenbaar nachteffect na sluitingstijd!



Collectief: Centrale Winkelstraat
* Sterke overlap met plan Dynamisch winkelen
Met de collectieve aanlichting van deze gevels versterken we de centrale rol-as waaromheen bezoekers kunnen struinen. Het profiel is breder, en subtiel licht boven de plint verzacht de uitstraling ook buiten openingsuren!



Klein: Treurnietsgang gevel
* Belangrijk voor het struinen door Deventer
Dit is een typisch onverwacht punt met een oude gevel met kleine voortuin. Er is weinig accent nodig om dit eruit te laten springen en de ruimtelijkheid op dit punt te versterken.



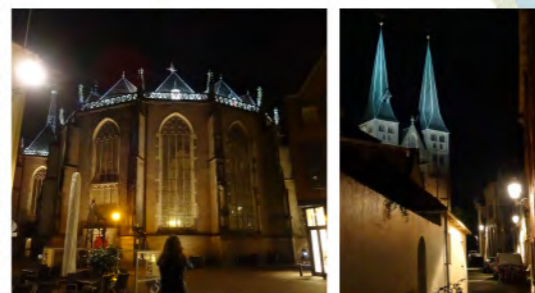
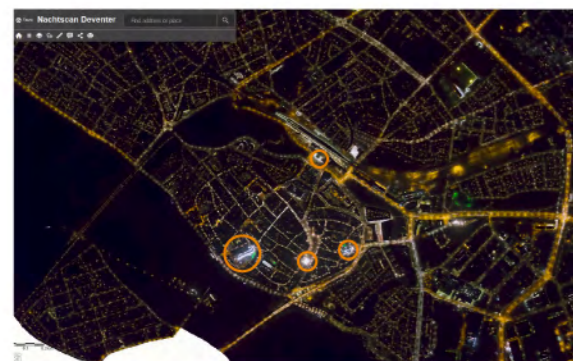
Collectief: Penninckshoek
Dit is een uitzonderlijke hoek op de Brink met zeer grote zichtlijnen. Dit moet als geheel een mooi aangelichte gevel worden zodat het in de avond nog mooier is dan overdag. Daarbij zijn er ook de kleine objecten die een accent verdienen.



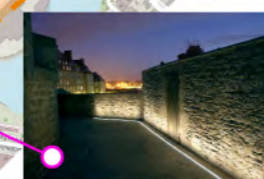
Bergkwartier: geen extra accenten
Vroeger was het lantaarnlicht de basis, voor straat en gevels. Het resultaat is vlekkelig en minder dramatisch, maar dat past juist in deze wijk. Daarom, expliciet, geen extra gevel accenten in deze wijk.

Landmarks Groot: Reeds gerealiseerd
De grote objecten zijn recent als geheel voorzien van nieuwe verlichting. Helaas nog vanuit een oude lichttechniek, maar economisch gezien is het niet reëel om dit op korte termijn te renoveren naar LED en digitaal aanstuurbaar licht. Het lichtbeeld is sterk met een twee-lichtkleuren contrast tussen de daken en geveldelen.

Een extra kans is de beleving op straat, de grote landmark objecten zijn sterk ontworpen als oriëntatiepunt, maar op de eerste laag (plint) is vaak nog veel meerwaarde te halen voor de sfeer van het gebied eromheen.



Collectief: Grote Kerkhof
De collectieve aanlichting van de gevels rondom is al beschreven in de Visieontwikkeling 2002-2003. Dit is een gebied met rondom een sterke identiteit. Het is belangrijk om het als geheel aan te pakken zodat het ook echt een geheel vormt. Een rustig en stijlvol totaalbeeld met sterk historisch karakter.



Kleine landmarks: o.a. de Welle
De gevels zijn mooi, maar het is hier juist spannend om enkele kleine accenten te plaatsen, bij de oude torens of gedeeltes stadsmuur. Klein in impact maar belangrijk in het historische verhaal van de stad.

19e eeuwse ring: Binnenstedelijk
In deze ring is de identiteitsuitstraling met licht, in verhouding tot de oude binnenstad, minder belangrijk. Er is een grotere variatie in stijlen, met daarin veel karakteristieke objecten die het karakter '19e eeuwse ring' promoten.

In deze ring accenten met mate toepassen op prominente zichtlijnen, alleen bij echt 19e eeuwse karakter gevels en simpel verlichtingsplan in witlicht - 3000K.



Algemene uitgangspunten Historie aanlichten

Belangrijke bijlage:
 - Standaard specificatie: "wand illuminatie vlakke gevels Deventer"

Met een gestandaardiseerde specificatie bereiken we:
 - Eenheid in lichtbeeld en intensiteiten (nachtbeeld)
 - Hoogwaardige afwerking en montage standaard (dagbeeld)
 - Versnelde processen op goedkeuring dag en nachtbeeld mogelijk

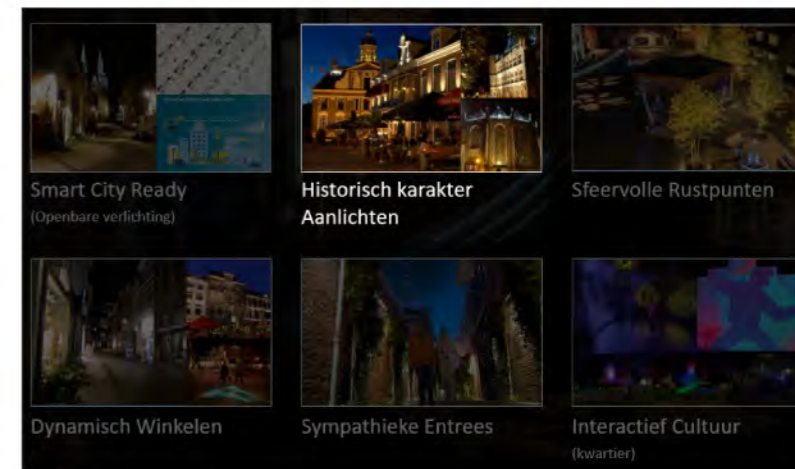
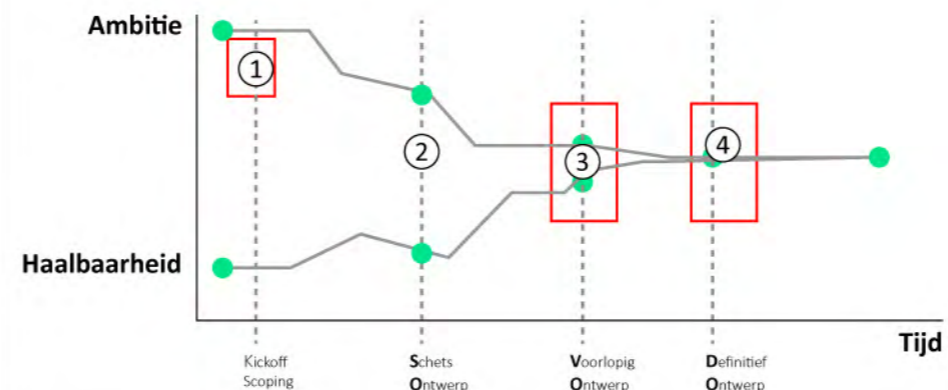
Collectieve uitrol:
 - Vereist een gestructureerde organisatie, tussen vele stakeholders
 - Heeft positief effect op benodigde installatie- en ontwerpkosten richting realisatie
 - Zorgt voor de gewenste eenheid in lichtbeeld

Uitvoering en toetsingsproces

Kickoff: (1)
 Stakeholder map
 Project kader
 'Kickoff Licht scoping'

Lichtplan: toetsing in (3)
 Inzicht armatuur locaties en specificatie
 Lichtbeeld schematisch weergegeven

Installatieplan: toetsing in (4)
 Detail plan: montage materiaal
 Installatie schema, incl. eventuele
 aansturing hardware
 Definitieve producten lijst



Beoogde uitvoering belemmerende risico's:
 - Organisatorische opzet om tot collectieve uitrol te komen
 - Wie betaalt wat, veel stakeholders, veel meningen

Hard Kader: Historie aanlichten

Methodie	Van toepassing op:	Lichttechniek	Connected & Dimbaar	Referentie:
Standaard Plint vlakke gevel	Vlakke historische gevels Collectief en enkelingen Duidelijke plint (boven BG) met onder etalage/winkel etc.	- Conform: 'wand illuminatie vlakke gevels Deventer' - Standaard uitwerking voor eenheid en rust - Hoogwaardige optieken voor beperkte lichthinder en duurzaamheid - 3000K kleurtemperatuur - Subtiel karakter, zachte lichtniveau's strijklucht	- Bij collectief: Witlicht met e-DMX - dimming - Enkelingen mogen statisch: schakelen volgens klok - Bij e-DMX: koppeling naar IoT platform (zoals Interact Landmark [®])	
Alternatief Maaiveld vlakke gevel	vlakke historische gevels Collectief en enkelingen Geen plint, gehele gevel gelijkwaardig + montage mogelijkheid in bestrating	- Maatwerk alternatief op Plint ontwerp, met startpunt op maaiveld niveau vanuit lijnvormige inbouwbak in bestrating. - Hoogwaardige optieken voor beperkte lichthinder en duurzaamheid - 3000K kleurtemperatuur - Subtiel karakter, zachte lichtniveau's strijklucht	- Bij collectief: Witlicht met e-DMX - dimming - Enkelingen mogen statisch: schakelen volgens klok - Bij e-DMX: koppeling naar IoT platform (zoals Interact Landmark [®])	
3D gevel / object	3D ruimte om aan te lichten Enkelingen (landmark Klein) Geldt ook voor (vlakke) topgevel accenten	- Maatwerk lichtplan met armatuur vrijheid - Integraal lichtplan in samenhang met omgeving - Afwijkende kleurtemperatuur met onderbouwning toegestaan	- Project afhankelijke keuze: Statisch&klok of e-DMX: koppeling naar IoT platform (zoals Interact Landmark [®])	
Landmark Groot	Iconische grote objecten	- Ontwerp in samenhang tussen grote Landmarks - Uitvoering altijd vanuit gemoderniseerd Masterplan - Bij renovatie extra aandacht voor uplight/skyglow!	- Bij renovatie naar led: e-DMX: koppeling naar IoT platform (zoals Interact Landmark [®])	

Soft Kader: Historie aanlichten

Voor alle Illuminatie plannen Binnenstad

Het hiernaast omschreven harde kader levert nog geen goed ontwerp op. Bij ieder illuminatieplan zullen twee ontwerp documenten moeten worden aangemaakt:

Bewijslast: Begeleidend schrijven Lichtplan

Daarin moet terugkomen:
 - Integraal plan, hoe sluit dit ontwerp aan op de omgeving?
 - Welke Methode is gevolgd en waarom?
 - Zijn er afwijkingen, dan hierin beargumenteren
 - Helder schematisch (zij)aanzicht, waar de armaturen geplaatst worden en in welke optiek/intensiteit
 - Geselecteerde armaturen + product specificatie bijlage
 Goedkeuring: kernteam-licht
 Voor-informatie delen ter info: BKC, betrokken stakeholders

Bewijslast: Begeleidend schrijven installatieplan

Daarin moet terugkomen:
 - Evt. update Lichtplan met wijzigingen
 - Installatie schema's op locatie aanzicht
 - Gekozen installatie materiaal en afwerking om te laten integreren in dagbeeld
 - Zijn benodigde montage toezeggingen geaccordeerd?
 Goedkeuring: kernteam-licht, BKC
 Ter informatie delen met: betrokken stakeholders

De hele binnenstad moet sfeervol zijn, maar waar is er de behoefte om in eigen tempo Deventer te ervaren?

Een sfeervol gebied is een rustpunt voor de stad met mooie zichtlijnen.
Een herkenbaar en sfeervol rustpunt nodigt uit om de schoonheid van de omgeving beter te ervaren en stimuleert sociale momenten!

Overlap met andere programma's

Het benoemen van een lijst speciale sfeervolle rustpunten zit in sterke overlap met alle andere programma's voor de binnenstad. Dit zorgt soms voor verwarring, maar het is juist bedoelt om bij de uitvoering van deze sfeergebieden altijd even een helicoptervisie toe te passen.

Kansen checklist - Sfeervolle rustpunten

- Is de openbare verlichting conform programma 'smart city ready' hier voldoende?
- Zijn de markante (historische) wanden in dit totaalplan goed zichtbaar?
- Zijn er looproutes die gestimuleerd mogen worden?
- Past de sfeer van de verlichting bij de rol van het gebied?
- Zijn de rustpunten zichtbaar en uitnodigend?
- Zitten er groen elementen in het gebied en zijn ze geaccentueerd?
- Is er ruimte/oppervlak voor een 'Deventer gobo-projectie'?
- Is er bij voldoende binnenstedelijke levendigheid?

Broederenplein

In de huidige uitstraling is het geen trots van Deventer, terwijl de locatie wel een duidelijk rustpunt is op de rand van het kernwinkelgebied.

Stationsplein

In 2017/2018 al gerenoveerd met nieuwe looplijnen en verbeterde verlichting. Een gebied waar veel samenkomt: beleving, oriëntatie, herkenbaarheid, overzichtelijk, etc. Worden hier alle kansen benut of is er nog meer mogelijk?

Keizerstraat

De Keizerstraat is een entree, en is eigenlijk een gebied van beweging. Maar toch is er op het kruispunt een klein rustpunt, waar de ruimtelijke kwaliteit de bezoeker de tijd moet gunnen om even de 3 richtingen Keizerstraat te bekijken.



Referentiebeeld rustpunt in Best

Midden Brink

Dit is een bijzonder gebied tussen de grote Brink en de kop van de Keizerstraat. Dit plein pakt nu nog niet zijn rustpunt mogelijkheid, maar dit is wel een kansrijk gebied voor een mooi rustpunt in de Brink omgeving.

Brink

Het gebied is in overlap met alle programma's maar het is zeker ook een rustpunt. Daarbij ligt de rol vooral op de wanden, en de zichtlijn naar de Waag.

Boreel

Dit plein heeft een bijzonder karakter, met sterke herkenbare gevels, maar juist ook een groot hekwerk welke niet echt uitnodigt om te betreden. Licht kan hier bijdragen om te verwelkomen, en een rustpunt te zijn tussen stad en winkelcentrum.

Bergkwartier

De gehele wijk is iconisch voor Deventer, maar deze lus springt eruit omdat er door de bochten en hoogteverschillen mooie fotokaders ontstaan. In de Bergkwartier ontbreekt eigenlijk een rustpunt, het is nu een gebied om doorheen te lopen en te winkelen in de Walstraat. Vandaar deze toevoeging om rondom de Bergkerk iets meer rustpunt te faciliteren en klassiek te verlichten.

Grote Kerkhof

Het gehele plein is interessant, maar als het gaat om sfeervol rustpunt dan is het terras tussen de bomen een interessant gebied, in de warme maanden levendig, maar in de winter toch wat onbenut. Met mooie wanden (langs de plint) en bomen eromheen, een gemiste kans in huidige uitvoering.

Stromarkt

Belangrijke locatie rondom de nieuwe bibliotheek, dit gebied krijgt een centrale en publieke rol voor de binnenstad. Daarom is dit ook een langgerekt sfeervol rustpunt in het verlengde van het Lamme van Dieseplein.

Kleine Poot

Een klein pleintje met daarbij de houten overkapping, echt een intiem plekje sfeervol, historisch Deventer. Het is er nu wel gevaarlijk donker met stoepranden en verhogingen en erg gematigd lichtniveau. Houd het intiem maar versterk de mooie elementen en breng een rustpunt aan.

Hoek Nieuwe Markt

Dit kleine terraspleintje is een knooppunt met een paar mooie gevels, een centrale lijn leibomen en is een zichtlijn vanuit de pont entree. Dit samen maakt het een klein maar kansrijk pleintje voor een sfeervol lichtplan.

Welle / kade

Door de klassieke lantaarns en de verlichte landmarks van de binnenstad is de zichtlijn vanaf de overzijde IJssel klassiek en sfeervol. Maar hoe is de ervaring in de zichtlijn op de Welle zelf, welke kansen zijn nog onbenut gebleven?

Lichtelementen Sfeervolle rustpunten:

Smart city ready verlichting

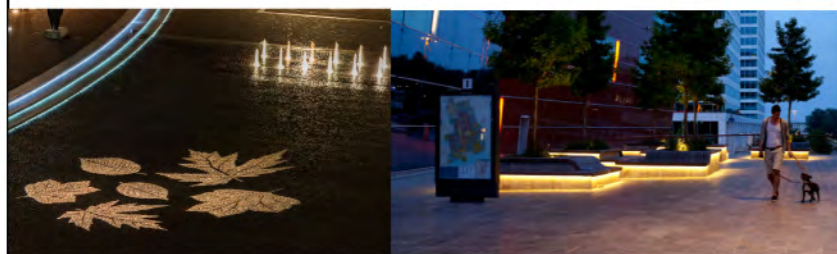
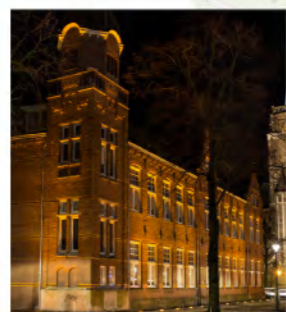
Subtiel verlichte wanden

Groen accenten

Rustpunt zichtbaar

Levendig lichtelement

Deventer gobo-projectie logo of esthetisch



Algemene uitgangspunten Sfeervolle rustpunten

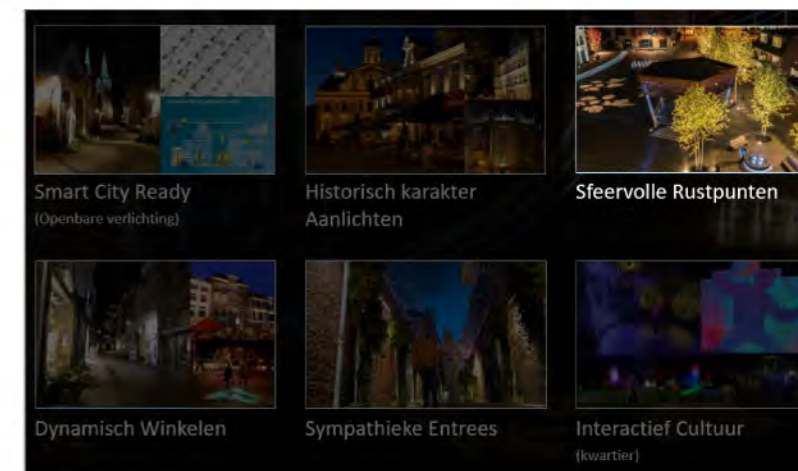
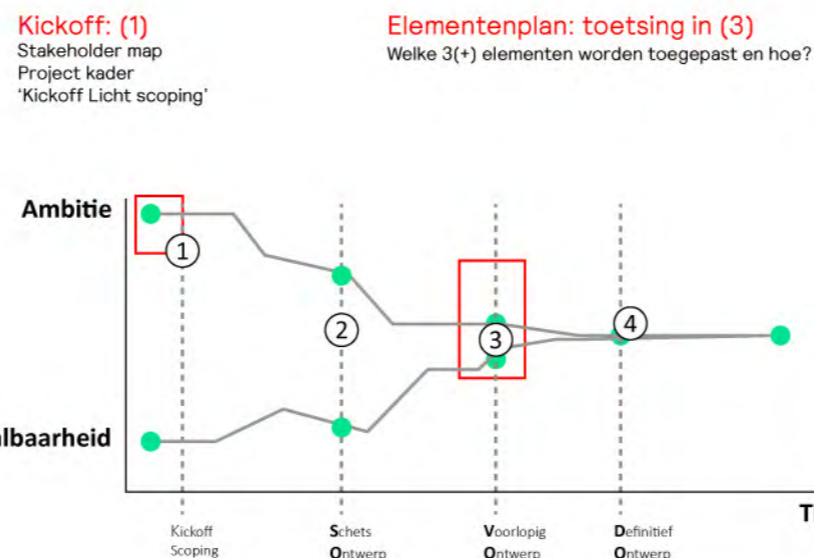
In de uitrol aanhaken bij renovatie trajecten van de openbare ruimte. Om het maximale uit dit programma te halen is het noodzakelijk om aan te haken bij een groter renovatie traject van de openbare inrichting. Als de bestrating en het meubilair ouderwets of versleten is, zal een lichttoevoeging niet voldoende toevoegen om een warme, prettige sfeer uit te stralen. advies: een integraal ontwerp met stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten.

Geen renovaties op de planning, wat nu?

Zoek de middelen om kleine winst te halen zonder grote investeringen. Bijvoorbeeld alleen een nieuw meubelstuk met een gobospot in de omgeving. Dit is een mooie halfweg oplossing welke ook al voldoet aan de minimum aantal elementen.

In de eerste fase van uitrol is kwantiteit belangrijk, met 1 mooi rustpunt vertelt dit programma nog geen groter verhaal voor de stad, er moeten snel een aantal herkenbare rustpunten gerealiseerd worden.

Uitvoering en toetsingsproces



Beoogde uitvoering belemmerende risico's:

- te weinig renovatieplannen voor structurele uitrol
- licht element valt buiten plangrens project maar draagt wel bij, wat nu?
- hinderlijke lichtbronnen in de omgeving (stoplicht, etalages, lichtreclame, etc.)

Hard Kader: Sfeervolle rustpunten

Element:	Smart City Ready?	Subtiel verlichte wand	Groen accent	Rustpunt zichtbaar	Levendig element	Deventer gobo element
Doel:	Dit is een 100% lichtniveau locatie, met een net iets hoger lichtniveau trekken we de aandacht naar het rustpunt.	In de context rondom het rustpunt is het belangrijkste verticale vlak, de trots in dit gebied, mooi uitgelicht.	Openbaar groen verzacht de sfeer op een positieve manier overdag, en met licht accenten kan het een echte sfeerbepaler worden.	Een zitmeubel in enige vorm is wenselijk, als icoon 'Rustpunt'. In de avonden willen het gebruik ook stimuleren, een lichtbron geïntegreerd in het meubel is een pluspunt!	Voeg een spraakmakend licht element toe aan de ruimte. Kleinschalig en verwonderend. Subtiel kleurgebruik in licht is hier toegestaan.	Een herkenbaar beeldmerk Laat in het avondbeeld het rustpunt concept zien. Bied mogelijkheid tot extra informatie uitdragen
Lichttechniek:	Plaats armaturen in deze regio zodat er automatisch net wat meer lichtniveau wordt gecreëerd. Liefst vanuit 2 armaturen zodat er meer dim-potentieel is.	Zie: 'wand illuminatie vlakke gevels Deventer' voor lichtontwerp standaarden.	- Grondspots (open structuur) - Spots vanuit de omgeving (gesloten structuur) - speciale geïntegreerde boomverlichting	Integraal ontworpen met meubel.	Geen voorschrift.	Statische Gobo-projector geïnstalleerd in de omgeving van het rustpunt. De gobo-afbeelding is periodiek te wijzigen.
Opmerkingen:	Slimme sensor mogelijkheid?	Belangrijk is de balans in lichthelderheden. Zitten er etalages? Algemeen niveau op straat? Beargumenteer deze balans in het elementen plan.	Denk ook aan mogelijkheid van grote boombakken met lichtaccent.	Decluttering van de openbare ruimte! zo min mogelijk objecten in het straatbeeld die de omgeving rommelig maken.	Denk aan een klein kunstwerk, of een integraal ontwerp van een fontein etc.	Structurele toepassing (met grafische eenheid) maakt dit element sterker en is noodzakelijk voor herkenning.

Van alle bovenstaande elementen hoeft niet alles overal toegepast te zijn.
Een goed rustpunt is herkenbaar en sfeervol, met minimaal 3 van de bovenstaande elementen actief toegepast

Soft Kader: Sfeervolle rustpunten

Elementenplan

Het hiernaast omschreven harde kader levert nog geen goed ontwerp op. Ook hier willen we in het proces een beknopt elementenplan zien om de kwaliteit van het geheel te waarborgen:

Bewijslast: Begeleidend schrijven Elementenplan

- Daarin moet terugkomen:
- Integraal plan, hoe sluit dit ontwerp aan op de omgeving?
 - Welke Elementen zijn toegepast
 - Een omschrijving waarin wordt uitgelegd hoe de balans tussen helderheden in de omgeving wordt bewaakt.
- Goedkeuring: kernteam-licht

De veelzijdigheid van het kernwinkelgebied vraagt om slimme lichtschema's die aansluiten bij de behoefte en gebruik.

Segmentatie "Winkelen"

Het kern-winkelgebied is niet overal gelijkwaardig in ruimtelijke kwaliteit en rol. Daarom zijn de wegprofielen gesegmenteerd vanuit het 'Dynamisch Winkelen' perspectief. We kijken naar de fysieke ruimte, de rol van het gebied over tijd, en ook naar voorkeursroutes door de stad.

Toolbox - keuze matrix

Er zal een 'toolbox' Dynamisch Winkelen ontstaan, deels initieel gevuld maar ook zeker in overleg met de stakeholders uitbreidbaar over tijd. De gebieden zijn beschreven vanuit een gewenste rol en sfeer voor de binnenstad

- struin gebieden (groen)
- centrale herkenbare as (roze)
- horeca gebieden (licht blauw)
- een uniek gebied (overige kleuren)

Er is behoefte om heldere infrastructuur keuzes te maken voor e-techniek, en potentiële communicatie met licht, geluid en eventuele sensoren. Niets moet, maar zorg dat het kan.

Profiel Nieuwstraat

Dit is een bijzonder profiel, recht en breder. Het is ook geen onderdeel van het rondstruinen door het centrum, het heeft zijn eigen uitstraling en doel.

- Gependelde kerstverlichting danst hier mooi door de straat
- Ook echt een verkeersroute (fiets)
- Veel variatie en doorstroming over tijd

Rol Duivengang

Dit is een bijzondere doorsteek, met winkel uitstraling maar zonder levendigheid en etalages. Past in het struinenconcept maar als je mensen er doorheen begeleidt mag het wel sfeervoller en veiliger.

- Focus op struinen beleving
- Lage winkel prioriteit

Keizerstraat & Walstraat

Beide profielen zijn onderdeel van het winkelgebied, maar daarbij ook uniek in stijl. De Walstraat is boven alles onderdeel van het Bergkwartier in stijl. De Keizerstraat is een Entreegebied met zijn eigen ontwerpstijl.

- Beide gebieden aansluiten op winterverlichting toevoegingen.
- Verder geen dynamisch winkelen toevoeging

De herkenbare kern-winkelstraat

Deze kern van Korte- en Lange Bisschopstraat stralen samen de meest prominente winkelstraat uit. Hier is het gevoel van struinen minder, vandaar ook de keuze om dit profiel als herkenningspunt uniek te maken.

Tijdens openingsuren: uitstralen als centrale ontsluiting van het struinen door Deventer. Iets statiger en uniformer, hoger lichtniveau, beleving taak bij de ondernemers neerleggen.

Buiten de openingsuren: maak het profiel levendiger! Bijvoorbeeld door meer gevel illuminatie waar mogelijk (Subtiel) en goede afspraken met etalage sfeerverlichting, projecties op het straatbeeld (juist buiten openingsuren) etc.



Rol Proosdijpassage

Dit is een tussensstuk met meerdere kleine stukjes openbare ruimte: de passage, het Lamme van Dieseplein en Stromarkt: aansluiten bij het Struinen!

Horeca gebieden- overig

Er zijn enkele extra Horeca gebieden welke kunnen aanhaken op de Brink Horeca aandachtspunten.



Minder promoten: Korte Assenstraat Pontsteeg

Deze twee profielen heb toch een andere sfeer beleving, ze zijn nu verlicht in dezelfde stijl als het kern winkelgebied en dat voelt nu misleidend. In beide profielen zou de klassieke lantaarn niet misstaan om deze rustige rol tussen de winkelstraten duidelijker uit te dragen.



Sfeervol Struinen

Deze profielen zijn ieder verschillend, van een smalle steeg tot bredere profielen, maar ze hebben gemeen dat ze belangrijk zijn voor het rondstruinen-gevoel in Deventer. Structureel sfeervol overdag en 's avonds.

- Lichtpunt als een modernere lantaarn
- Meer contrast in lichtbeeld, nu te vlak
- De lichtoplossing vraagt om een 'verwonder-factor'.



Horeca gebied

De rol van Horeca binnen de totaalbeleving van het centrum is zeer belangrijk. De Brink is daarbij natuurlijk de centrale plaats, maar ook een straat zoals de Grote Poot heeft een belangrijke Horeca-karakter. Dit vraagt om een andere beleving met licht.

- Andere tijden en beleving scenario's
- Sfeervolle contrastrijke oplossing tijdens terras tijden
- Veiligheid en calamiteiten behoefte is hoger dan normaal
- Een gebied met orde en toezicht behoeftes (camera's, geluidssensoren etc.)
- Realtime actie kan wenselijk zijn, gebeurtenis? -> andere lichtformule aan!
- Maar met dat alles, de uitstralingsbehoefte is gezelligheid en levendigheid!



Referentiekartaat BIZ gebied - okt 2017
Dit beslaat een groter deel

Struinen	Herkenbaarheid
Variatie	Eenheid
Verwondering	Sfeervol
Onverwacht	Rust
Speels	Statig
Zonder doel	Overzichtelijk
Wendingen	Repeterend
Gefragmenteerd	Lineair

Algemene uitgangspunten Dynamisch winkelen

Het kader voor dit onderwerp is vooral soft, het is een sfeerkader. In dit gebied zitten vele stakeholders die ieder een invloed hebben op de sfeer en gebruik van deze openbare ruimte. Door dit sfeerkader kan er gezamenlijk naar een totaalbeleving worden toegeleefd.

Tijdens en rondom de openingsuren: focus op sferen

Licht haakt aan op Struinen en Herkenbaarheid sferen (zie [locatieposter](#)) in het gebied. De sfeer is wel achtergrond, het belangrijkste is de interactie tussen winkelpanden en de bezoekers!

(let op, dit is geen alternatief op het bestaande gevelreclame beleid!)

Ruim buiten de openingsuren: focus op routes

Licht en het openbare profiel treedt nu meer op de voorgrond, het gebruik van de ruimte is nu nog vooral mobiliteit van A naar B, en tussen Horeca en Culturele locaties.

Met lichtniveaus kunnen we mensen subtiel de weg wijzen, welke routes worden wanneer gestimuleerd?

We kunnen ook stimuleren met dynamisch licht, kleur en intensiteit. Deze opties vereisen eerst een verkenning en communicatieplan voordat het vast te stellen is als Kader.

Uitvoering en toetsingsproces

Openbare ruimte proces

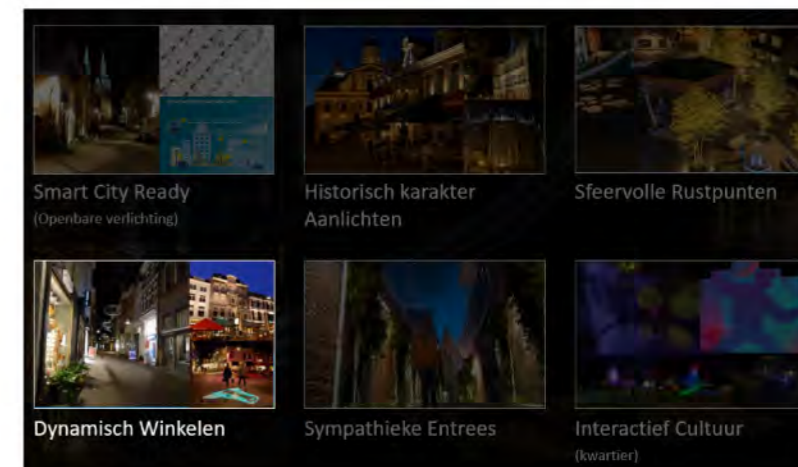
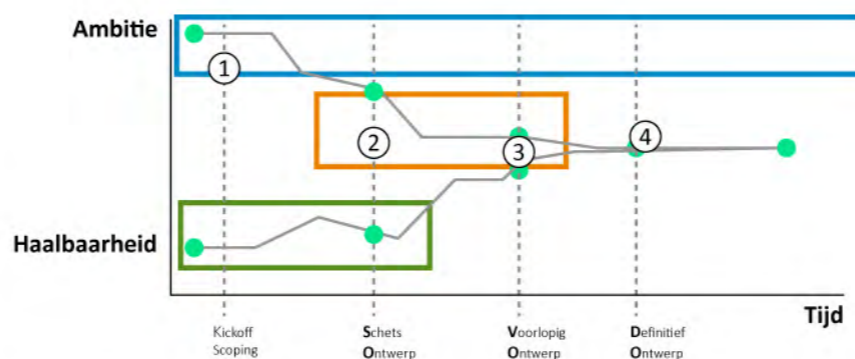
Van Scoping to DO, traject per fase detailleren

Concepten derden

Begeleiding via BIZ en Gemeente concept ontwerp document ter inzage bij kernteam (uitvoer is op eigen terrein). Gevelplan conform standaard proces.

Routes

Strategisch plan via gemeente, omdat het veel impact heeft op benodigde infrastructuur.



Beoogde uitvoering belemmerende risico's:

- Collectief vraagt veel projectplanning en goede afspraken, wie trekt de kar?
- het hele softkader is nog vormbaar, wie zorgt voor actie en snelle structurele voortgang?

Hard Kader: Dynamisch winkelen

Collectief gevelplan – Centrale as

Om het plan herkenbaar tot zijn recht te laten komen is dit collectieve gevelplan zeer belangrijk. Door de grote visuele impact is dit deelgebied cruciaal.

-> collectief gevel plan conform: 'wand illuminatie vlakke gevels Deventer'

Openbare verlichting met veel maatwerk dimscenario's

Losse armaturen moeten aanhaken op het geheel. Dit betekent dat een nieuw openbaar armatuur niet alles in een armatuur hoeft te kunnen, maar hij moet wel dynamisch zijn inclusief een omschrijven hoe het armatuur bijdraagt aan de totaalbeleving.

-> armaturen uitgevoerd met connectiviteit via gekozen IoT platform zodat gedrag van het licht op afstand in te regelen is.

Horeca gebied:

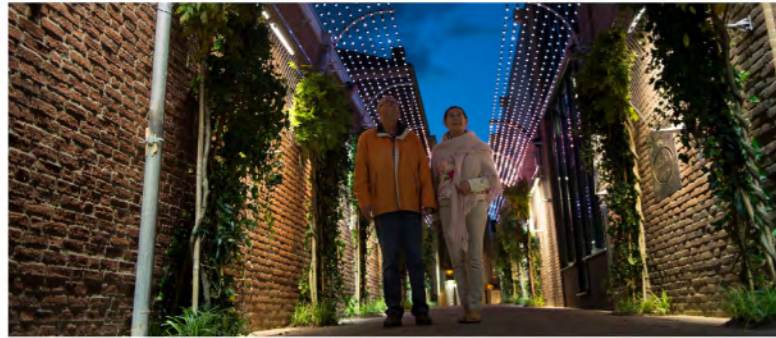
Calamiteitenlicht met hoog niveau en daarnaast goede lage dimniveaus. Een gesegmenteerd lichtontwerp met zones: (Brink)plein, terraszone, langs de gevels, welke individueel in een niveau en sfeerstand kunnen worden gezet.

-> goed gesegmenteerd lichtplan vereist incl lichtscenario inzicht!

Soft Kader: Dynamisch winkelen

Doel:	Openbare ruimte (ontwerplan via gemeente (1,2,3,4))	Etalages en winkels (ontwerconcept toetsing via kernteam Licht (2,3))	Routes (strategisch plan via gemeente)
Struinen:	Basis vormtaal structureel herkenbaar, conform Smart city Ready programma. Het onverwachte, verwonderende lichteffect is hier een toevoeging aan de functionele verlichting. Een los repeterend lichtobject of spot rondom de uithouder van openbareverlichting. -> Aansturing goed afstemmen met aanleg infrastructuur	Leuke repeterende lichtobjecten in etalage en winkel, met eenheid in stijl, maar verwondering in locatie en grafische stijl. Straat initiatieven Verkoopsegment initiatieven BIZ Deventer koppeling	Duidelijke lichtniveau verschillen, afhankelijk van tijd en gebruik. Met of op weg naar avonddoelen: hoger niveau (horeca/cultuur) Overige delen flink zakken in lichtniveau, ongeveer een uur na sluitingstijd. Kleurcodes voor route doelen kan spannend werken: o.a. Subtiel blauw accent richting de brink, groen accent bij entree gebieden etc.
Herkenbaar:	Smalle lichtbundel centraal op straatniveau, gecombineerd met structurele gevelverlichting (collectief). Hoog in uniformiteit in het midden van het profiel (lengteas) Goede smart sensing kans vanuit deze centrale as.	Repeterende lichtlijn in etalages, subtiel uniform en herkenbaar, zonder dat het afbruik doet aan de boodschap van de uitbater. Gemeentelijke Deventer uitstraling, minder vrijheid per pand, sterke esthetisch kwaliteit!	Dit profiel is een punt van herkenning als geheel, vanuit dit profiel ontspringen eventuele zijwegen met route doelen, zie struinen/routes.
Horeca:	Een gebied welke 99% van de tijd draait om sfeer met een oogje op potentiële calamiteiten. Slimme scenario's en pilots met sensor/online-data en licht is wenselijk. Veel kansen voor Smart Sensing in de openbare ruimte, gekoppeld aan geautomatiseerde lichtrecepten.	Geef horeca de ruimte voor creatieve lichtplannen door niveau bij terras te beperken. Subtiel gevelverlichting conform 'wand illuminatie vlakke gevels Deventer' voegt hoogte toe aan de plein-wand en kan goed samen met de aanwezige boomverlichting.	Dit is een einddoel (Horeca), dus als men kiest voor een kleurenroute systeem, dan is het ook de uitgelezen plek om het kleurelement terug te laten komen in de lichtmasten. (alleen actief tijdens Horeca openingstijden).
Extra gebieden	Nieuwstraat: Straal uit dat er gefietst wordt, geen struingebied! struinen doe je langs de gevels, niet in het midden. Walstraat: is in zijn origine 100% struinen, geen lichttoevoeging noodzakelijk (+ bergkwartier met alleen klassieke lantaarn). Keizerstraat: zie Sympathieke Entrees Programma	Nieuwstraat & Walstraat: ideaal voor een mooi straat initiatief rondom de etalages. Eigen identiteit in centrum uitdragen. Keizerstraat: hier zit een uitdaging voor uitbaters, de gevels zijn behoorlijk gesloten, trek de aandacht naar binnen met licht!	Nieuwstraat & Walstraat: beslissing of men dit als een route meeneemt. Keizerstraat: dit is een belangrijke stationsroute voor voetgangers en fietsers. Hier liggen kansen om met licht deze verbinding te accentueren.

Een warm welkom ervaring tot de binnenstad

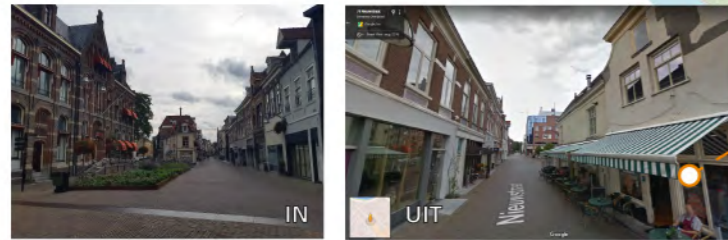


Sympathieke entrees:

Een warm welkom tot het centrum

De bezoekers aan de binnenstad worden op een speciale manier verwelkomd, niet alleen de toeristen, ook de dagelijkse bezoeker. Dit gebeurt op drie niveaus:

- A: Warm welkom (sympathiek)**
- B: Dagelijks informatief (lokaal)**
- C: Flow van de stad (abstract)**



Nieuwstraat (B)

Vanaf de singel, over de TG Gibsonstraat (fietspad) fietst men in een rechte lijn zo het winkelgebied in. Ook dit is een entree, maar waar zit dan echt de overgang? Juist het kleine plein, met mooie zichtlijnen op het oude postkantoor is mooie overgang welke versterkt mag worden!

Het is belangrijk om te beseffen dat een entree een doorgang is, deze sympathieke entree is dus niet het voorplein van het postkantoor (een rustpunt) maar juist het doorlopende profiel van de Nieuwstraat.

Richt de beleving hier op de fietser, dat zal hem ook doen beseffen dat er vanaf hier meer voetgangers lopen.



IJssel pontje (A)

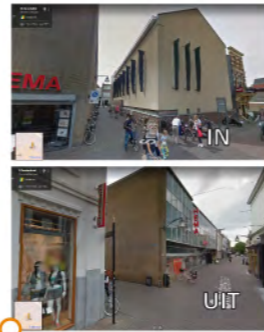
Dit is echt een entree met het mooie IJssel aanzicht op Deventer. Daarom is de basis entree aan de overkant van nature al goed! Maar hoe worden de bezoekers na aankomst aan de Kade ontvangen, het laatste stukje de binnenstad in?

We kunnen de bezoekers op een natuurlijke manier uitnodigen om naar het Nieuwe Markt te lopen. Een bottleneck om op te lossen: de vrij drukke verkeersroute (Welle) moet overgestoken worden. Maak van het wachten een beleving met mooie zichtlijnen!

Smidsgang (A)

Deze entree is klein maar belangrijk in zijn locatie bij de parkeergarage en grote fietsstalling.

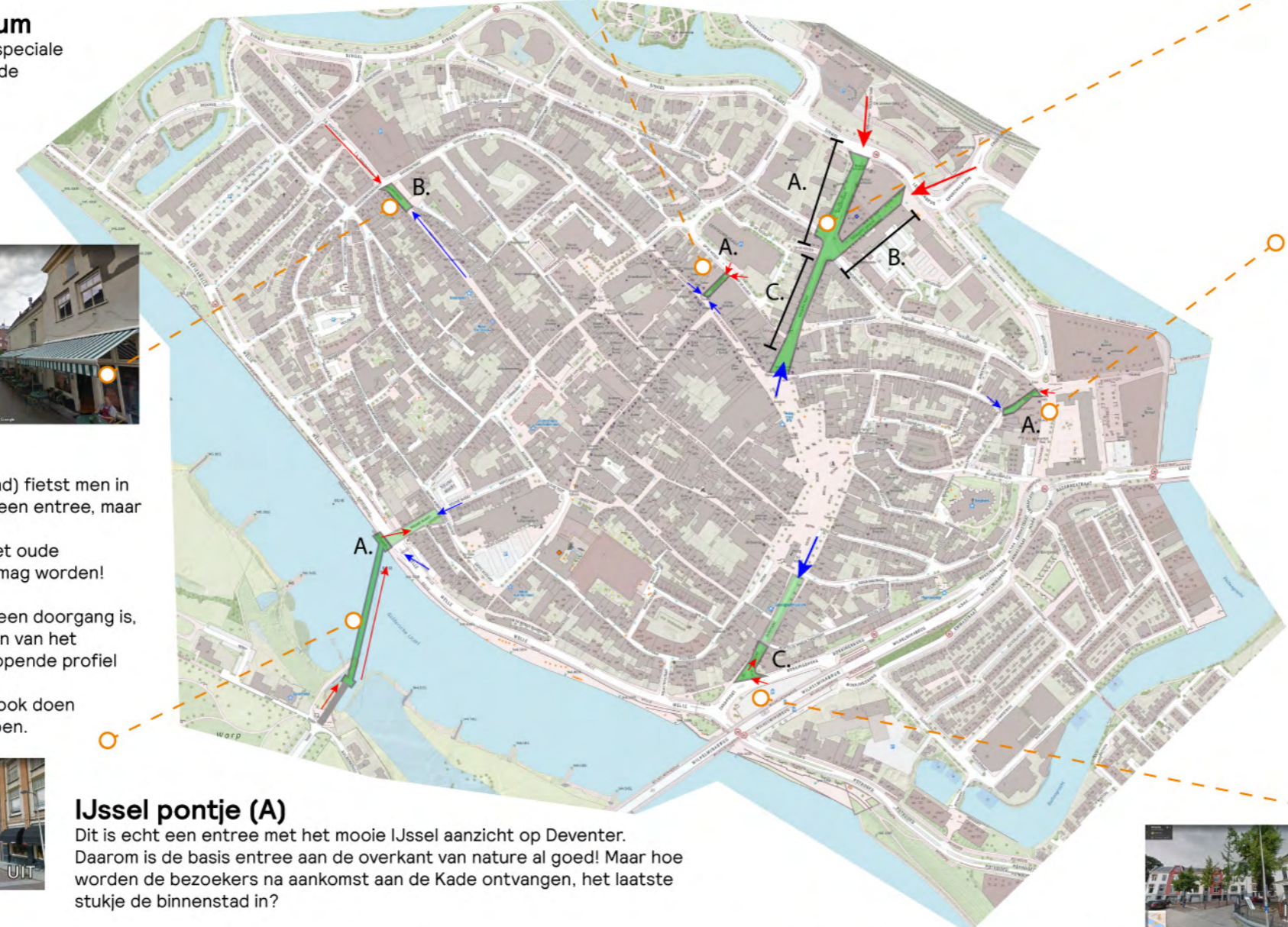
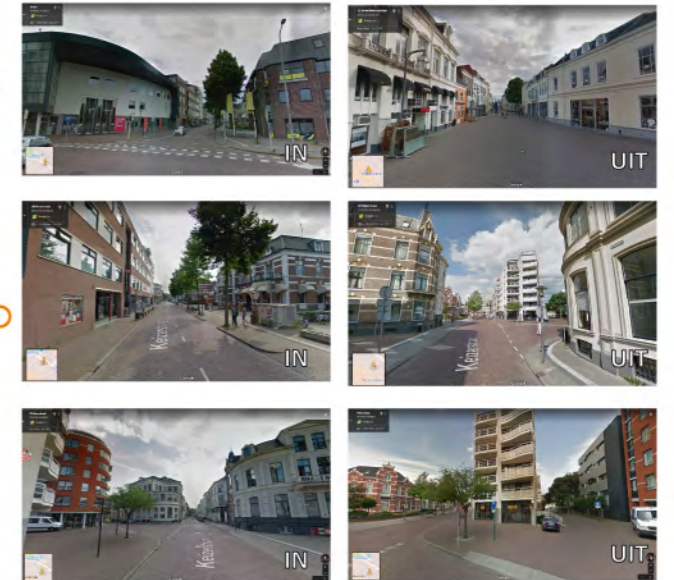
Deze steeg met blinde gevels vraagt om levendigheid en verwondering. Het zou mooi zijn om dit te koppelen aan een lokaal en/of seizoensgebonden wisseling van de boodschap. Creatief en reactief.



Keizerstraat (ABC)

Dit is een grote entree welke zich niet richt op 1 punt. Het gehele gebied is de rode loper tot de oude binnenstad. Een complex gebied met een veranderende omgeving.

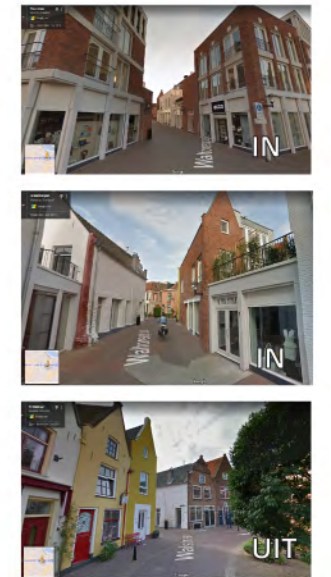
Daarom splitsen we de beleving op in 3 gebieden:
A. Station & villa's - Warm welkom aan bezoekers
B. Gedempte Gracht - Dagelijks informatief
C. Statige entree - voor iedereen, Flow van de stad



Walstraat (A)

De doorsteek vanuit de Boreel naar de Walstraat. Deze zeer kleine entree is echt een reis door de tijd, van een commerciële modernere wereld naar het gezellige winkelen in het Bergkwartier.

Deze entree is klein en bescheiden. Denk daarom aan minder intelligentie en reactiviteit, maar wel de bezoekers verwelkomen op een levendige manier. Bijvoorbeeld met dynamisch wit licht, warm en sfeervol. Een ademend karakter.



Zandpoort (C)

De poort is niet meer zichtbaar, de binnenkomst is opgefrist met enkele bomen maar daarna komt men in een soort bufferzone tot aan de Brink zonder echt uitstraling.

Vanaf de T-splitsing tot aan de brink moet deze entree mensen introduceren tot de gezellige identiteit van Deventer en de Brink met al zijn Horeca.

De bebouwing spreekt niet voor zichzelf en daarom is het juist hier belangrijk om waarde toe te voegen op straatniveau, objecten en dynamiek met verlichting. Denk bijvoorbeeld aan projecties van boombladeren op het maaiveld, met groenaccenten op kruispunt.



Algemene uitgangspunten Sympathieke entrees

Startpunt: Sympathiek

'Sympathie is een eigenschap. Als iemand sympathiek is, is deze persoon vriendelijk en aangenaam in de omgang en voelt deze persoon zich snel betrokken bij het wel en wee van anderen.' (bron: ensie.nl)

Het bovenstaande is precies datgene wat je mist als je een object met licht maakt met vaste standaard lichtscenario's, het wordt vlak en mist de betrokkenheid richting stad en bezoekers. Hoe kan sympathie bereikt worden met licht? Dat zal nu anders zijn dan met technieken over 5 jaar. Vandaar deze toch wat abstracte kernwaarde voor dit programma.

Entrees met een warm welkom

Vanuit de inventarisatie van de binnenstad zijn zes locaties benoemd met een echte entreefunctie. Deze wijken iets af van de entree locaties welke vanuit de BIZ worden gehanteerd. Daarbij zit er ook een verschil tussen de type bezoekers per locatie, bijvoorbeeld gasten van buiten de stad of juist bewoners (te fiets). Vandaar dat er 3 methodes zijn gedefinieerd voor dit programma met ieder een eigen stijl.

Uitvoer: groots tot kleinschalig

De ambitie en haalbaarheidsuitdagingen zullen hier erg belangrijk zijn, er is zeer veel ontwerpruimte om een mooie sympathieke entree te realiseren. Bij de kolom 'Schaalbaarheid' geven we een indicatie van de ontwerpruimte rondom het toegepaste licht en de intelligentie ervan.

Uitvoering en toetsingsproces

Kickoff: (1)

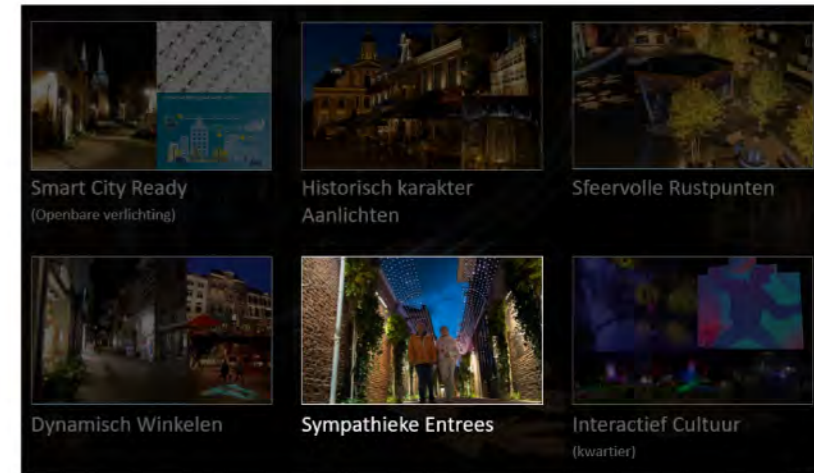
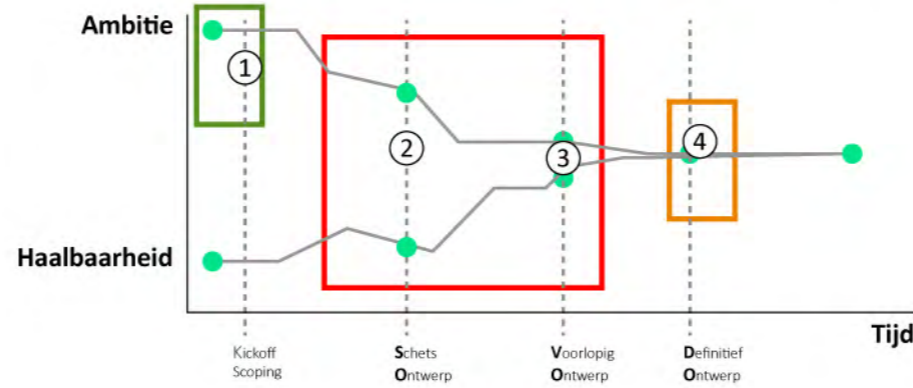
Stakeholder map
Project kader
'Kickoff Licht scoping'

Lichtplan: toetsing in (2 & 3)

Inzicht armatuur locaties en specificatie
Lichtbeeld schematisch weergegeven.
uitleg van beoogde sympathieke effect.

Installatieplan: toetsing in (4)

Detail plan: montage materiaal
Installatie schema, incl.
aansturing hardware
Definitieve producten lijst
PVA - toekomstbestendig



Beoogde uitvoering belemmerende risico's:

- Niet alle entrees staan op de planning voor een reconstructie binnen afzienbare tijd.
- Hogere investeringen geven hogere integrale kwaliteit, belang ambitie budget scoping!

Hard Kader: Sympathieke entrees

Methodie	Sympathiek:	Schaalbaarheid	Connected & Interacties	Referentie:
A: Warm welkom	<ul style="list-style-type: none"> - Herkenning van de bezoekers - Leuk dat je er bent! - Subtiel de sfeer beïnvloeden - Sterke integratie in gebied - Reactief per individu - Minder variatie per dag - Bijv. seizoens-invloed 	<ul style="list-style-type: none"> - Basis principe van Sensor + lichteffecten - Omvang van het integratie gebied - Intelligentie is schaalbaar - Intelligentie is upgradable over tijd 	<ul style="list-style-type: none"> - e-DMX: koppeling naar IoT platform (zoals Interact Landmark[®]) - Subtiel audio kan in deze methode veel toevoegen - Lichteffect dicht bij sensor moment (zichtbare reactie) - Sensor locatie liefst niet zichtbaar, waar word ik herkend? 	
B: Dagelijks informatief	<ul style="list-style-type: none"> - Wat speelt er nu? - Dagelijkse ervaring - Hogere informatie dichtheid - Centraal info element - Minder integratie in gebied 	<ul style="list-style-type: none"> - Basis principe van 'Direct-view' Licht - Omvang van het object en data dichtheid (abstractie) - Omvang van het sfeergebied eromheen - Koppeling en/of samenwerking met derde(n) (lokaal) 	<ul style="list-style-type: none"> - e-DMX: koppeling naar IoT platform (zoals Interact Landmark[®]) - Content en koppeling derde bepaald benodigde abstractie en schaal! - Zorg voor enige uitstraling in omgeving (ambiance) 	
C: Flow van de stad	<ul style="list-style-type: none"> - Met beweging de sfeer beïnvloeden - Sterke integratie in gebied - Stijlvolle rustige integratie - Reactief op stedelijke data - Abstracte licht boodschappen - Boodschap evolueert over tijd 	<ul style="list-style-type: none"> - Basis principe van Stadsdata + lichteffecten - Omvang van het integratie gebied - Intelligentie is schaalbaar - Intelligentie is upgradable over tijd - Kies een simpele abstracte lichttaal 	<ul style="list-style-type: none"> - e-DMX: koppeling naar IoT platform (zoals Interact Landmark[®]) - Ademend karakter, subtiel beweging obv Data - Voorkom knipper effecten - Interactie tussen stad en licht 	

Soft Kader: Sympathieke entrees

Lichtplan en PVA toekomstbestendigheid

Het hiernaast omschreven harde kader levert nog geen goed ontwerp op. Bij ieder concept zullen twee ontwerp documenten moeten worden aangemaakt:

Bewijslast: Begeleidend schrijven lichtplan

Daarin moet terugkomen:

- Integraal plan, hoe sluit dit ontwerp aan op de omgeving?
- Welke Sympathie Methode is gevolgd en waarom?
- Zijn er afwijkingen, dan hierin beargumenteren
- Heldere omschrijving van lichtplan en beoogde sympathie interactie
- Geselecteerde armaturen + product specificatie bijlage

Goedkeuring: kernteam-licht
Voor-informatie delen ter info: BKC, betrokken stakeholders

Bewijslast: Begeleidend schrijven installatieplan

Daarin moet terugkomen:

- Evt. update lichtplan met wijzigingen
- Installatie schema's op locatie aanzicht
- Gekozen installatie materiaal en afwerking
- Zijn benodigde montage toezeggingen geaccordeerd?
- Helder PVA toekomstig 'sfeerbeheer en evolutie van object'

Goedkeuring: kernteam-licht, BKC
Ter informatie delen met: betrokken stakeholders

Structureel uitdragen van de boeiende beleefstad in de openbare ruimte

Dit programma is opgezet om creativiteit te stimuleren met licht.

Eigenlijk is dit het belangrijkste hoofdstuk als het gaat om kansen met licht, maar ook meteen het moeilijkste om een kader op voor te schrijven.

Licht is adaptief, emotioneel, theateraal, beweeglijk, interactief en al deze termen zijn kansen om een openbaar gebied te veranderen van een statische plek in een bruisende levendige plek: een 'boeiende beleefstad'.

Niet teveel voorschrijven, maar vooral inspireren!

Kernwoorden als vernieuwend en verwondering bereik je niet met een strak kader wat wel en niet de bedoeling is. Er is een visie wat Deventer wil bereiken, en per concept zal getoetst moeten worden of het een middel is om de eind visie te bereiken, een art-director rol past goed in deze situatie.

Einddoel als kader: het concept ondersteund 1 of meerdere doelen:

- Het concept verbindt mensen op straat met elkaar
- Het concept promoot lokaal Deventer talent
- Het concept is cultureel informatief in een verfrissende uitvoeringsvorm
- Het concept versterkt het verhaal rondom een gebied of locatie
- Door het concept ontstaat een belevingsgebied vol verwondering
- Bij vaste installaties: is er een goed plan van aanpak voor vernieuwing van de beleving?

Vaste en tijdelijke installaties

Op deze pagina beschrijven we enkele potentiële locaties met daarbij een twee-deling tussen vaste (roze) en tijdelijke (oranje) installatie gebieden. Bij vast installaties is de locatie zelf al rijk aan potentieel. (Bijvoorbeeld de aanwezigheid van de schouwburg)

Bij de tijdelijke locatie heeft de locatie bijvoorbeeld veel potentie om mensen te verbinden, maar is er nog geen directe, concrete aanleiding voor een interactief element.

Burgerweeshuis en omgeving

Belangrijke culturele locatie voor het centrum. Verscholen achter een mooie klassieke gevel in de binnenstad. De openbare ruimte voor de deur met kindvriendelijke speeltuin biedt interessante aanknopingspunten voor een creatief en levendig concept.

Doorsteek: Keizerstraat – parkeergarage

Dit is een gebied met een belangrijke rol voor de verbindingen en oriëntatie in het gebied, maar het is minder belangrijk dan de Smidsgang, waardoor een vaste invulling niet past. Juist met en periodieke verwondering op deze route creëren we aandacht voor deze (loop)route.

Omgeving schouwburg en Topicus

Deze zichtlocaties rondom het stationsgebied kent vele mogelijkheden. Op de gedempte gracht kan dit in overlap worden uitgewerkt met de plannen en visies voor de Keizerstraat aldaar.

Wilhelminafontein

Belangrijk vanwege zijn locatie, midden in de stad, tussen de mensen met zichtlijnen op de horeca eromheen.

Boreelplein

Een eclectisch punt waar van alles samenkomt vol levendigheid. Een mooie locatie voor een tijdelijke beleving.

Pleinen: i.e. de Brink

Verwonderen, maar met mate. Het plein heeft geen continue verwondering nodig, alleen af en toe een accent op de boeiende beleefstad.

De Viking en Nieuwe markt

De verbinding is minder voor de hand liggend maar wel interessant. Welke rol pakt dit plein voor de stad de komende jaren? Een mooie locatie om de culturele kwaliteit van de binnenstad te presenteren.

Bibliotheek / stromarkt

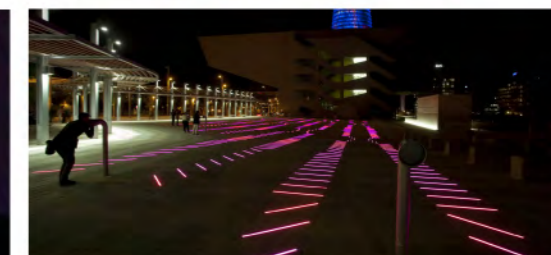
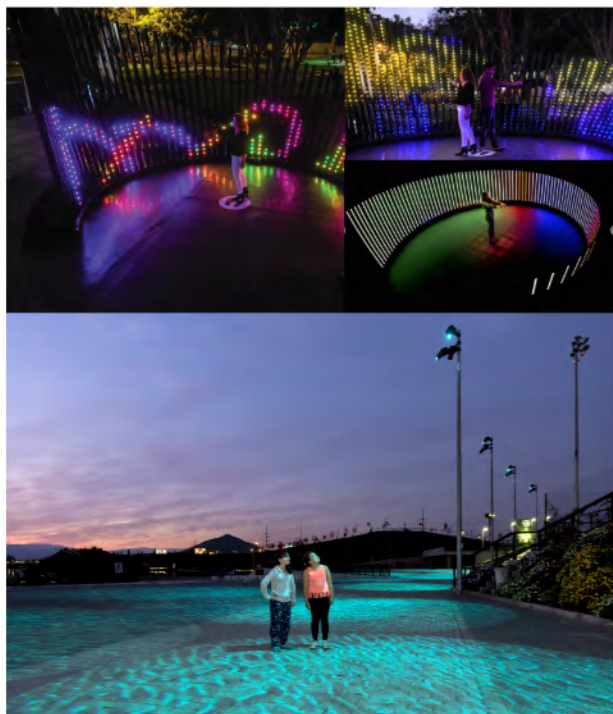
De bibliotheek is een veelzijdige publieke plek in de binnenstad. Gelegen aan de Stromarkt is het een klooppunt op de rand van het struinende winkelen. Ideaal om mensen af en toe te verrassen/verwonderen.

Burgemeestershuis

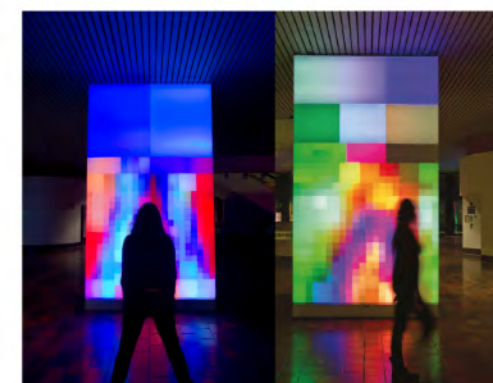
Dit is een bijzonder sfeervolle binnenplaats met stijlvolle contrasten tussen oude en nieuwe architectuur. Een mooie locatie voor een kleinschalige, tijdelijke of vaste lichtinstallatie met interactiviteit.

Wilhelminabrug

De nieuwe installatie maakt een variabele beleving mogelijk. De basis blijft wit licht, maar af en toe een dynamische show gekoppeld aan een thema of event is mogelijk op dit prominente object.



Inspiratie projecten
zonder concrete koppeling aan een locatie:



Algemene uitgangspunten Interactief cultuur

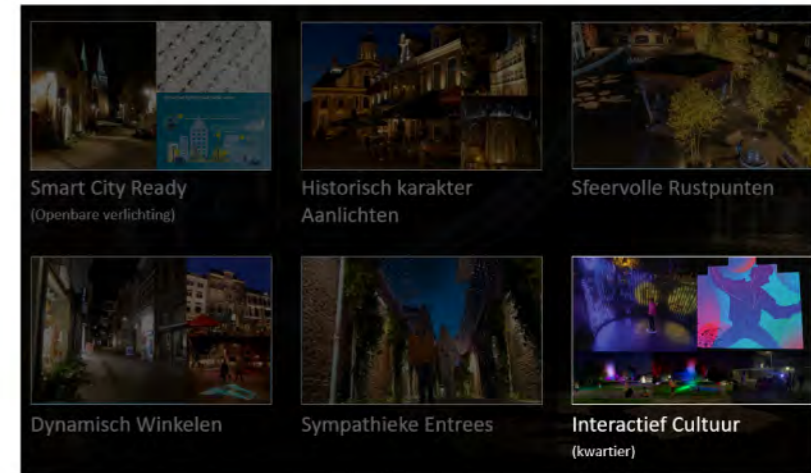
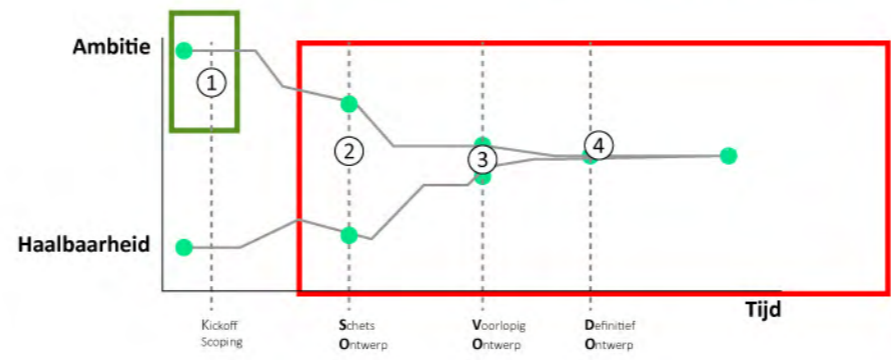
Organisatie en initialisatie is het belangrijkste kader in dit programma!
 Dit laatste programma is echt een mogelijkheid om Deventer als stad en zijn talenten op de kaart te zetten! Dat is ook de belangrijkste reden om dit programma toe te voegen aan het geheel. Programma 1 t/m 5 zorgen voor een veelzijdige uitrol van licht in de binnenstad, maar ze missen de echte creatieve uitspattingen!

En creativiteit heeft een voedingsbodem nodig, organisatorisch en financieel.
 De eerste stap is het opzetten van de voedingsbodem, dan volgt de levendigheid vanzelf!

Uitvoering en toetsingsproces

Kickoff: (1)
 Initieer een interactief lichtproject!

Organisatie
 Initiëren en begeleiden kost veel energie maar kan ook veel levendigheid voor de stad opleveren, wie pakt de lead?



Beoogde uitvoering belemmerende risico's:

- Organisatorische uitdagingen, structurele aandacht/capaciteit gewenst
- Dit programma is niet te koppelen aan lokaal reconstructie trajecten
- De 'voedingsbodem' komt niet van de grond

Hard Kader: Interactief cultuur

Vaste installatie

Tijdelijk installatie

Doel:

Vaste installatie: Betrek passanten op een actieve manier met een culturele locatie. Start vanuit samenwerking met de culturele organisatie en laat creativiteit los op de interactie met publieke ruimte.

Tijdelijk installatie: Verwonderen en verbinden. Dit zijn vaak bestaande ontwerpen welke tijdelijk tentoongesteld worden. Maar het kan ook een lokaal ontwerp zijn vanuit een ontwerpwedstrijd.

Minimale conceptuele doelen:

Vaste installatie:

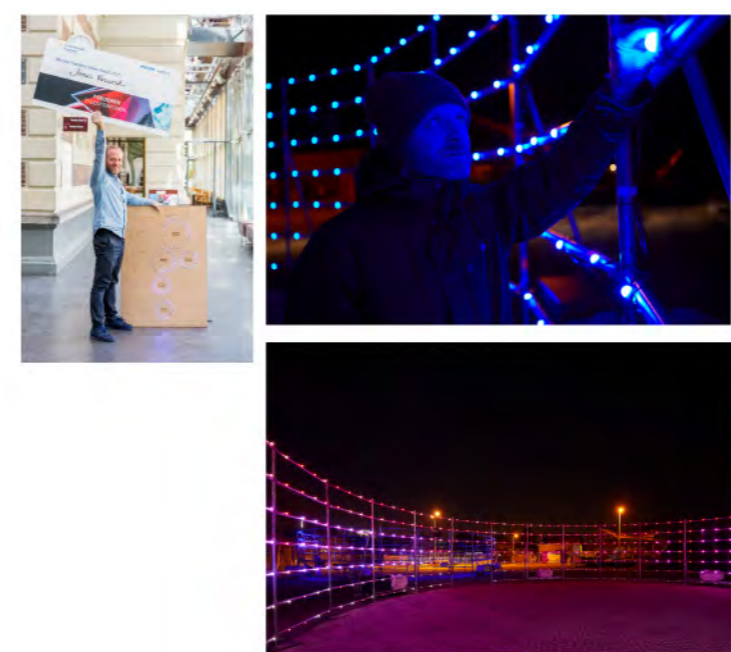
- Het concept: (en/of)
- Verbind mensen op straat met elkaar
- Promoot lokaal Deventer talent
- Is cultureel informatief in een verfrissende uitvoeringsvorm
- Versterkt het verhaal rondom een gebied of locatie
- Creëert een belevingsgebied vol verwondering
- Is er ook een goed plan van aanpak voor vernieuwing van de beleving?

Tijdelijk installatie:

- Het concept: (en/of)
- Verbind mensen op straat met elkaar
- Promoot lokaal Deventer talent
- Versterkt het verhaal rondom een gebied of locatie
- Creëert een belevingsgebied vol verwondering

Referentie case: Lichthouders NRE

Organisatie: Crowe Horwath Foederer / HAG
 Support: Philips Lighting
 Doel: Project uitvoeren op GLOW Eindhoven 2017
 Winnaar: Jonas Vorwerk



Soft Kader: Interactief cultuur



Hoe stimuleren we creativiteit

Zoals eerder beschreven: We willen eigenlijk zo min mogelijk de creativiteit belemmeren, maar hoe stimuleren we dan juist die creativiteit? Hieronder enkele opties om te overwegen:

Start een public space organisatie
 Referentie New York: <http://www.designtrust.org/about/>
 The Design Trust was founded in 1995 to unlock the potential of New York City's shared spaces.
 Ze beheren een visie, regelen funding, en zetten daarmee projecten en wedstrijden uit voor levendigheid in de openbare ruimte

Zoek bestaande partner partijen
 Probeer bestaande talent programma's ook eens een keer het onderwerp Licht voor de openbare ruimte te laten uitwerken.
 Referentie: Foederer - talentaward 2017 - Eindhoven
<http://www.foederertalentenfonds.nl/fotoalbum/493461>
 Onderwerk: "connected Lighting concept voor industrieel NRE terrein"

